

Berichten Buitenland

Voor de Nederlandse agribusiness | jaargang 32, nummer 1/2, januari/februari 2006

- Veterinair raad Alfred Braam over Zuidoost-Europa
- Deense varkenssector, solidariteit onder druk
- Directie Visserij begeleidt groeiende internationalisering

Deze maand in

Berichten Buitenland

2

Veterinair raad Alfred Braam

over zijn werk in Zuidoost-Europa

6

Colofon

Berichten Buitenland is een uitgave van de directie Industrie en Handel van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Deze publicatie is bestemd voor het Nederlandse agrarische bedrijfsleven, met als doel informatie te verstrekken over ontwikkelingen op agrarisch handelsgebied, buitenlandse markten, kwaliteit- en etiketteringvoorschriften, wetgeving, landbouwprojecten, handelsbemiddeling, enz.

De berichtgeving van dit blad komt mede tot stand met medewerking van de landbouwraden die zijn verbonden aan de Nederlandse ambassades in het buitenland en de beleidsmedewerkers van de directie Industrie en Handel.

Berichten Buitenland wordt gedrukt op een chloorarme papiersoort, in een inktbesparend FM-raster en wordt verzonden in recyclebare sealbags.

Uitgever:

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Industrie en Handel
Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
www.minlnv.nl/agribusiness

Redactieadres:

Redactie Berichten Buitenland
t.a.v. Arie Veldhuizen
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
E-mail: a.veldhuizen@minlnv.nl

Informatie en abonnementen:

Voor informatie over artikelen of een (gratis) abonnement op *Berichten Buitenland* kunt u contact opnemen met de heer J.J.M. Verbeek,
Tel.: +31 (0)70 - 378 40 64
Fax: +31 (0)70 - 378 61 23
E-mail: j.j.m.verbeek@minlnv.nl

Productie:

Exxion Communicatie

Druk:

Den Haag Offset

Coverfoto:

Insight into Dutch Agriculture

ISSN 0920 - 0975

Het overnemen of vermenigvuldigen van artikelen uit *Berichten Buitenland* is alleen toegestaan met bronvermelding.

N.B. Zoals gebruikelijk bij handelsbemiddeling, wordt alle informatie verstrekt buiten de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

7 Kort graag...

9 Budgetverhoging voor samenwerking met Opkomende Markten

19 Laatste nieuws

20 LNV-bureaus in het buitenland

22 Activiteitenkalender

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Het primaire doel van de directie I&H is het bevorderen van duurzame en vitale agroketens, alsmede het bijdragen aan een duurzame internationale concurrentiepositie van het Nederlandse agrobédrijfsleven. Dit zijn tevens de vier kernbegrippen van het werkkterrein van de directie I&H. Onder *duurzame* wordt verstaan: maatschappelijk verantwoord

conform de drie P-gedachte (Profit, People en Planet). *Vitale* houdt in dat wordt gestreefd naar versterking van de internationale concurrentiekracht. Uit *agro* blijkt dat de focus ligt op de landbouw- en voedingssector. *Ketens* verwijst naar een perspectief dat de gehele agrofood-kolom omvat, te weten van primaire sector tot aan de consument.

10 Korte berichten uit het buitenland

Afrika

10 Marokko

Havenscanners, groenten- en fruitbeurs, export groenten en fruit

Amerika

10 Brazilië

Landbouw, alcoholbrandstofprogramma, zuivel

11 Verenigde Staten

Garnalen, biologische voedingsmiddelen, tomaten en paprika's, fruit

Azië

11 China

Nederlandse invoer

11 Hong Kong

Eieren

12 India

Marktregulering primaire landbouwproducten

12 Japan

Paprika's, Minister van Landbouw, Amerikaans rundvlees, Japans rundvlees

Europese Unie

12 België

Le Pain Quotidien, GIMV, aardappelindustrie, inkooporganisatie, sierteelt

13 Denemarken

Rundvlees, vleessector, biobenzine, visserij

13 Duitsland

Vleeshandel, regeerakkoord en landbouwplannen

14 Estland

Zuivel

14 Finland

Supermarkten, genetisch gemodificeerde producten

14 Frankrijk

Koolzaad

14 Griekenland

Suiker

14 Ierland

Minimumprijzenstelsel supermarkten

15 Italië

Wijn

15 Nederland

Traditionele boerenkaas

15 Polen

Groene Stad, pootgoed aardappelen

16 Portugal

Voedselveiligheid en economische activiteiten, olijfolie

16 Spanje

Knoflook en olijven, droogte, aardbeien, winkelcentra, tuinbouw, coöperaties, prijsstijging en -daling levensmiddelen

17 Tsjechië

Landbouwgrond

17 Verenigd Koninkrijk

Alcohol, vetten, supermarkten, zuivel, biologische markt

17 Zweden

Paling

Overig Europa

18 Kroatië

Bier

18 Turkije

Suiker, supermarkten, handelsverkeer met Nederland, landbouwwerkgroep

Alfred Braam, veterinaire raad in Boedapest:

“Nieuwe lidstaten aanwinst en uitdaging voor EU”

Sinds 1 januari 1999 brengt een veterinaire raad in Boedapest de diergezondheidssituatie in de voormalige pre-accessielanden in kaart. De functie werd eerder bekleed door Jan Smak en Ton Akkerman. De laatste verhuisde naar Brussel om de situatie bij het Europees Parlement onder de aandacht te brengen en te houden. Alfred Braam is de huidige ‘Veterinary Affairs Counsellor’ ter plaatse. “Samen zijn Akkerman en ik de ogen en oren van het ministerie van LNV in Zuidoost-Europa”, vertelt de raad, die zijn praktijk als veearts inruilde voor deze, in zijn eigen woorden, fascinerende baan. “De relatie tussen diergezondheid, voedselveiligheid en veterinaire volksgezondheid is inmiddels onderkend en we hebben de knelpunten zichtbaar gemaakt. De soepele toetreding van deze nieuwe lidstaten is mede tot stand gekomen door een strategische benadering en de daaruit voortkomende oplossingen.”

Als veterinaire raad beoordeelt Braam de risico's op de gerelateerde gebieden diergezondheid, voedselveiligheid en volksgezondheid in Estland, Letland, Litouwen, Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Roemenië, Bulgarije, Slovenië, Kroatië, Bosnië-Herzegovina, Macedonië, Servië en Montenegro. Daarbij draagt hij ons nationale en het Europese beleid uit en probeert daarvoor een behoorlijk draagvlak te creëren. In het kader van de samenwerking met Brussel gaat het om het opbouwen van goede relaties tussen de EU, de nieuwe lidstaten en de kandidaat-lidstaten. Vanzelfsprekend informeert hij naast de overheden ook het bedrijfsleven. “Eén van de boeiendste aspecten van mijn werk hier”, vertelt Braam, “is het bezoeken van onder andere de landbouwbedrijven in deze landen. Lange tochten door een prachtig landschap, het contact met oude plattelandsculturen en de belevenis van die enorme ruimte, die je hier nog hebt. Je bent

‘De toekomst wordt geen éénrichtingsverkeer’

even in een andere wereld, die aansluiting wil vinden met de moderne tijd van West-Europa.” Zijn werkzaamheden voert hij uit met als standplaats het Landbouwbureau in Boedapest. Ideaal, want die stad kent een centrale ligging en heeft goede verbindingen met de andere landen. Daarbij heeft hij een zekere liefde voor de stad opgevat. “Boedapest klinkt wellicht ver weg en antiek, maar ik kan iedereen verzekeren dat men die moderne, luxe stad al snel gaat waarderen. Goed ontwikkelde, vriendelijke mensen, die mee willen in de vaart der volkeren.”

Onafhankelijk

Gaat de Landbouwraprad altijd uit van het Nederlandse belang, de veterinaire raad heeft vanuit zijn specifieke deskundigheid vaak een meer adviserende rol. “Ik kan mijn kennis en diensten aanbieden om daarmee directe oplossingen aan te dragen”, vertelt hij. “Zoals adviezen over diergeneesmiddelen voor

‘Grote behoefte aan techniek in de agrobusiness’

Foto Jeroen van der Meijde

pluimvee, runderen en varkens en over verantwoorde dierenexport. Eventueel onderwijs initiëren, als dat nodig blijkt. En het wordt gewaardeerd.

Onderschat die landen niet. Men is zeer geïnteresseerd in de informatieverstrekking over dierenwelzijn-aspecten in relatie tot EU-regelgeving. Ze willen er niet alleen bij horen, maar ook een gelijkwaardige inbreng hebben en op ons niveau meespelen. Oplossen van handelsbeperkingen op veterinair terrein is in het belang van alle partijen. De toekomst wordt geen éénrichtingsverkeer, waar iedereen bang voor was. Er is geen sprake van dat wij overspoeld gaan worden met dieren en producten van dierlijke oorsprong uit die landen. Het ligt meer in de lijn der verwachtingen dat ons vlees die richting uit kan gaan. En vanzelfsprekend zou het mooi zijn als er evenwicht komt in het handelsverkeer. Overigens, waar men in de nieuwe lidstaten wel hoog mee kan scoren, is techniek. Technische oplossingen in de agrobusiness. Automatiserings- en procestechnieken op de landbouwbedrijven en in de verwerkende industrie. Daar is grote behoefte aan.”

Positieve evaluatie

Voor sommige sectoren moesten overgangperiodes worden ingesteld, omdat niemand een al te snelle en rigoureuze omschakeling voor het voormalige Oostblok mocht verwachten. De problemen deden zich echter nauwelijks voor of werden vroegtijdig gesignaleerd en aangepakt, en de toetreding is uiteindelijk goed verlopen. Een dik jaar na de toetreding van de tien voormalige pre-accessielanden kon Alfred Braam een positief getoetste evaluatie schrijven. De toetreding van de recente nieuwe lidstaten is boven verwachting voorspoedig verlopen en mede daardoor vraagt de huidige situatie om een nieuwe prioriteitstelling van zowel werkterrein als takenpakket van de raad voor veterinaire aangelegenheden. Braam: “De implementatie van het ‘veterinair acquis communautaire’ verloopt zonder al te grote problemen. Problemen of zaken die problemen zouden kunnen opleveren worden, vooral door optimaal collegiaal contact in Brussel, snel herkend en opgelost. De noodzakelijke werkzaamheden voor het

noordelijk werkgebied zullen binnenkort beperkt blijven tot het onderhouden van de contacten ten behoeve van de beleidscoördinatie. De nieuwe lidstaten weten hun weg wel te vinden. Onze concentratie wordt verlegd naar het ‘nieuwe burens-beleid’. Met de nieuwe lidstaten heeft de EU ook nieuwe burens gekregen. De zwakste landen op het gebied van diergezondheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid zijn nu onze buitengrenzen gaan vormen. We moeten gaan werken aan een degelijk handhavingsbeleid en sancties gaan afspreken als er op veterinair gebied iets de verkeerde kant op dreigt te gaan. Aandacht voor betrouwbare controles aan huidige en toekomstige buitengrenzen van de EU, dat moet op het programma komen te staan. We gaan veel werk hebben aan het verhogen van de veterinaire en voedselveiligheid van toetredende landen als Roemenië en Bulgarije. Dan volgen Kroatië en nog later Turkije en Servië. Allemaal landen waar we geen behoorlijk zicht op hebben gehad. Dat moeten we in versneld tempo gaan inhalen. Dus valt er nog voldoende te doen.”

Grotere rol

De veranderingen in de taakstelling van de veterinair raad worden de komende tijd ingevuld. In het noordelijk werkgebied worden de mogelijkheden en onmogelijkheden van de veterinaire inspecties aan de buitengrens van de Europese Unie gesignaleerd en gerapporteerd. De daadwerkelijke activiteiten in die landen gaan zich beperken tot het aanpakken en voorzover mogelijk oplossen van ernstige problemen tot aan calamiteiten. Het zuidoostelijk deel van Europa, met landen als Roemenië, Bulgarije, Servië en Kroatië, wordt onze nieuwe prioriteit. In de overige landen worden de onderwerpen diergezondheid en dierziektebestrijding geïnventariseerd en zonnig aangepakt. Braam: “Zuidoost Europa gaat over enige jaren een veel grotere rol spelen in onze EU. De veterinair raad zal zich met de werkzaamheden moeten concentreren op dit gebied en het aangrenzende Turkije. Wellicht kan dit een andere standplaats gaan opleveren voor een toekomstige veterinair raad. Jammer, want ik had hem of haar graag een verblijf in het schitterende Boedapest gegund.”

(Inter)nationale tendensen zorgen voor roerige tijden in de Deense varkenssector

De coöperatieve solidariteit tussen de Deense varkenshouders staat onder druk. Het verschil in producentprijs tussen Duitsland en Denemarken is te lang te groot geweest. Een toenemend aantal Deense varkenshouders keert de coöperaties de rug toe. De lange opzegtermijn van twaalf maanden en de sancties bij terugkeer remmen dit proces enigszins af. “Gelukkig maar”, stelt onderdirecteur Flemming Lønbæk Jensen van het grootste Deense slachterijconcern Danish Crown, “anders was de productie en de slachtcapaciteit niet meer te plannen!”

Tijdens de jaarvergadering van Deense varkenshouders en de daarop volgende lezingen op 25 en 26 oktober 2005 in Herning (Jutland) kwamen de frustraties over de lage Deense prijzen voor zowel varkensvlees als biggen los. Bent Claudi Lassen, voorzitter van de Deense Slachterijen (DS), voorspelde dat de Deense varkenshouders in 2006 een prijsdaling met circa DKK 0,45 tot circa DKK 8,25 per kilo te wachten staat. Dit terwijl alle kosten pas gedekt zijn bij een prijsstelling van DKK 9,40 per kilo. Gevolg is een toenemende export van slachtvarkens en biggen naar

Duitsland, waar de opbrengsten hoger zijn dan in Denemarken. De groeiende export naar Duitsland zou de veterinaire status van Denemarken in gevaar kunnen brengen.

Risico

Voor de kleinere boeren is het nog een te grote stap om zich los te maken uit de zekerheid van de coöperatie. Wanneer ze na leveranties aan Duitsland weer aan de Deense coöperaties gaan leveren, ontvangen ze gedurende de eerste drie maanden een lagere prijs. Voor steeds meer grotere var-

kenshouders weegt de hoge Duitse prijs ruimschoots tegen dit risico op. Voor varkenshouders met vaste contracten voor specifieke leveranties met hogere prijzen loont het nog niet deze contracten op te zeggen, maar ook zij rekenen regelmatig na of de situatie misschien gewijzigd is.

Minder slachtingen

Na decennia van onafgebroken groei in het aantal slachtingen in Denemarken is nu een daling waar te nemen. Steeds meer varkenshouders exporteren hun biggen naar Polen

‘Is de veterinaire status van Denemarken in gevaar?’

of Duitsland om te profiteren van een hogere betaling. Dit kunnen zij doen zonder hun leverantieplicht te verzuimen: voor varkens tot 50 kilo geldt geen leverantieplichting. De export van levende varkens is gestegen van 1,3 miljoen in 2001 naar 1,8 miljoen in 2002, 1,9 miljoen in 2003 en 2,3 miljoen in 2004. In 2005 is dit aantal opgelopen tot circa 3,3 miljoen dieren. In één jaar tijd hebben de Deense slachterijen dus genoeg moeten nemen met een miljoen minder varkens.

Buitenlandse concurrentie

Danish Crown, goed voor een jaaromzet van DKK 44 miljard (€ 5,9 miljard), betreurt het verlies des te meer omdat een groot deel van de varkens terecht komt bij de Amerikaanse concurrent Smithfield. Dit bedrijf kent een jaaromzet van DKK 70 miljard (€ 9,3 miljard). Smithfield koopt de Deense biggen via Deense agenten. De Deense biggen staan bekend om hun hoge kwaliteit, uniformiteit en hoge veterinaire status. Smithfield probeert bovendien Deense varkenshouders naar Polen te lokken. Ook op de binnenlandse markt heeft Danish Crown last van buitenlandse concurrentie door het Nederlandse Meat Business Europe (in oprichting) in Struer met ruim 500.000 slachtingen per jaar en het Duitse Tönnies Fleisch in Borup met ongeveer 340.000 slachtingen.

Milieuwetgeving, kostenniveau en prijs

De organisatie van Deense slachterijen wijst de Deense milieuwetgeving als belangrijkste oorzaak van de export van biggen aan. Als het alleen ging om de producentprijs, zouden de dieren als slachtvarkens geëxporteerd worden, niet als biggen. Varkenshouder Finn Mikkelsen noemt daarnaast het hoge algemene kostenniveau en de lage prijs voor biggen in Denemarken. Hij exporteert het grootste deel van de 20.000 biggen die zijn 850 zeugen produceren naar Polen. De biggen worden daar vetgemest bij varkenshouders die een contract hebben met Animex, de Poolse dochter van Smithfield. Danish Crown mag wel op zijn tellen passen, want Animex werkt enorm effectief." Smithfield zou ook op de Britse markt binnengedrongen zijn en daar via de aanvoer van Deense biggen de

mogelijkheid hebben om ‘bacon van Deense varkens’ te verkopen. Dat kan een groot probleem zijn voor Danish Crown, waarvoor het exportproduct Danish Bacon naar het VK belangrijk is.

Export slachtvarkens

In tegenstelling tot de beweringen van DS en Danish Crown worden er ook - en wel in toenemende mate - slachtvarkens geëxporteerd. Volgens de contracten met de coöperatie Danish Crown kan een varkenshouder tot maximaal 20% van de slachtvarkens elders leveren zonder zich uit de coöperatie te hoeven terugtrekken. De varkenshouder moet de

TiCan's internationale strategie

Het Deense bedrijf TiCan ontwikkelde een ingenieuze internationale strategie. Het bedrijf produceert en slacht varkens in Denemarken, maar verwerkt deze in Polen en het Verenigd Koninkrijk. TiCan neemt de slacht van 7,5% (1,7 miljoen) van de Deense varkens voor zijn rekening. Een Poolse vleesverwerker verdient maar DKK 22 per uur (€ 2,93), terwijl het Deense uurtarief DKK 225 per uur (€ 29,93) bedraagt. Voorlopig realiseert TiCan samen met zijn Poolse partner Prime Food op de Deense markt een afzet van DKK 400 miljoen op Deense grondstoffen gebaseerde en uit Polen afkomstige worst- en charcuteriep-

Deense varkenshouderij op Seeland. Overdekking van mestsilos in verband met biogasproductie. (foto R.Nijland)

eerste leverantie wel zes weken tevoren aannemen en mag het gekozen percentage niet meer aan de coöperatie leveren. Zes weken na de laatste leverantie mag de varkenshouder de 100% leverantie aan Danish Crown hervatten.

	prognose	
	2004	2005
Export biggen 0-15 kg	207.334	292.375
Export biggen 15-50 kg	1.712.582	2.677.316
Export slachtvarkens	254.639	467.901
Export zeugen	133.765	158.967
Totaal	2.308.681	3.596.559

roducten. Dat is goed voor zo'n 20% van de totale afzet van dergelijke producten in Denemarken. De capaciteit van de slachterijen en verwerkingslijn van TiCan is volledig benut. TiCan investeert daarom nu in de slachterij Nove in Polen. "Het is beter om zelf de verwerking in Polen in handen te hebben", zo meent algemeen directeur Ove Thejls, "dan om grondstoffen te moeten leveren aan concurrenten bij gebrek aan mogelijkheden om zelf de toegevoegde waarde te kunnen scoren." In Polen wordt het vlees onder meer verwerkt tot ham, die vervolgens wordt gestuurd naar het VK, waar de eigen verpakingslijn van TiCan (Pro-Pak Foods) de ham-

‘De export van levende biggen is explosief gestegen’

men snijdt en verpakt. “Met 280 werknemers realiseren we op dit moment een omzet van DKK 350 miljoen bij Pro-Pak Foods. In Polen heeft TiCan samen met zijn partners circa 400 werknemers in dienst en in Denemarken rond de 700. Op dit moment onderzoeken we de mogelijkheden in Zweden voor afzet van onze in Denemarken geproduceerde en in Polen verwerkte producten”, aldus Thejls.

Capaciteit aanpassen

Bent Claudi Lassen, voorzitter van de overkoepelende organisatie van Deense slachterijen en varkenshouders en vice-voorzitter van Danish Crown, noemt de toenemende export van levende dieren geen prettige ontwikkeling, maar wil er geen paal en perk aan

Deense zomer (foto R.Nijland)

stellen. “Wij zijn aanhangers van vrijhandel en zien dit niet als een teken van crisis voor de Deense slachterijen.” Lassen is tevreden over het feit dat er ondanks de restrictieve milieuvorschriften jaarlijks toch 25 miljoen varkens worden geproduceerd. “Het maakt niet uit dat de export van levende biggen toeneemt. Wat belangrijk is, is dat we de capaciteit snel aanpassen. We hebben alle noodzakelijke instrumenten in handen en zijn zó internationaal gericht dat het echt onze eigen schuld is, als we niet de juiste beslissingen nemen.” Voor Danish Crown is het van het grootste belang een zo goed mogelijke prognose te hebben voor de noodzakelijke slachterijcapaciteit. Export van biggen en eventuele uitbreidingen van varkenshouderijen zijn voor Danish Crown onbekende grootheden, die problemen kunnen opleveren.

Volgens Lassen is het pas een teken van crisis als de Deense slachterijen voor lange tijd onder de producentprijs van de concurrenten blijven zitten. Hij meent dat Denemarken wel degelijk kan concurreren met landen als Nederland. “De Duitse prijs is nu al lange tijd moeilijk te matchen, maar ook dat zou van tijdelijke aard moeten zijn”, aldus Lassen.

*Renske Nijland, Technisch Assistent
LNV-bureau Kopenhagen*

Verdubbeling in een decennium

De omvang van de gemiddelde varkenshouderij in Denemarken is in tien jaar tijd verdubbeld. Telde de gemiddelde veestapel in 1995 124 zeugen, in 2004 waren dat er 257. Het areaal per bedrijf nam toe van 66,7 hectare tot 111 hectare. De productiviteit is verbeterd met 1,4 big per zeug per jaar, van 21,7 tot 23,1. Het aantal geproduceerde varkens per bedrijf steeg van 1.757 tot 3.043 per bedrijf.

Link bekeken

Exportinstructies dierlijke producten

In deze ‘Link Bekeken’ aandacht voor de vernieuwde website van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA), www.vwa.nl. In dit nieuwe jaar is alle informatie rondom voedselveiligheid en productveiligheid samengebracht. Wat van belang is voor de im- en export van levensmiddelen, vindt u terug onder het submenu wet- en regelgeving. Hier vindt u overzichtelijk welke wetten voor de productie van voedsel (en overige producten) gelden. Ook vindt u onder hetzelfde submenu de instructiebundels voor de export van dieren en dierlijke producten naar landen buiten de EU.

Kort graag...

V.l.n.r.: Sandra Scheffer, technisch assistent; Josée Lambeck, administratief medewerker; Sylvia Deepen, LNV-attaché; Tjeerd de Groot, LNV-raad.

In deze rubriek willen we de lezer laten kennismaken met de LNV-raden en -attachés. Contact met hen vindt vaak alleen telefonisch plaats. 'Kort graag...' werpt een blik achter de schermen.

12 Vragen aan Tjeerd de Groot

Wat staat er op uw visitekaartje?
Botschaftsrat für Landwirtschaft, Natur und Lebensmittelqualität. In die functie behartig ik de belangen van het ministerie van LNV en de Nederlandse agrofoodsector in Duitsland.

Wat heeft u het meest verwonderd bij de kennismaking met uw werkterrein?

Duitsland is een zeer groot land met ver gaande bevoegdheden in deelstaten. Als je niet van reizen houdt, kun je beter in bijvoorbeeld Parijs zitten. Als je het daar voor elkaar hebt, ben je klaar.

Wat is op uw werkterrein de grootste gemiste kans?

Dat we de belangstelling van Duitsland voor Nederland onvoldoende benutten. Deze belangstelling is namelijk niet vanzelfsprekend.

Wat moet iedereen weten over het land waar u werkt?

Dat Duitsers openstaan voor Nederland en zeer toegankelijk zijn.

Wat moet je nooit doen in het land waar u werkt?

Deze vraag beantwoorden.

En wat juist wél?

Zeer goed je dossiers kennen.

Wat is het toppunt van plezier in uw werk?

De minister uitzwaaien na een geslaagd bezoek.

Noem ten minste één dagelijks terugkerende bezigheid.

De Volkskrant lezen in de S-Bahn naar huis.

Wat is uw grootste irritatie?

S-Bahnen die 's avonds laat op onregelmatige tijden rijden.

Aan u de keuze: meer of minder regelgeving, en welke wet of regel zou volgens u onmiddellijk op de helling moeten?

De nieuwe Duitse regering heeft 'Bürokratie-Abbau' hoog op de agenda geplaatst en wil Europese regelgeving één op één omzetten. In het algemeen is dat goed voor de Nederlandse agrofoodsector.

Wat mist u het meeste van Nederland?

Paradontax is hier niet te krijgen. Na twintig jaar op een andere tandpasta overstappen is geen sinecure.

Uw sleutelwoord voor de toekomst?

Op mijn werkgebied Nederland en Duitsland elke dag een beetje dichterbij elkaar brengen.

Hollandse tulp verovert Boekarest

Als het aan Frank Timmerman van Fresh Flowers Romania en de Roemeens-Nederlandse joint-venture Unigarden ligt, komen de tulpen deze lente uit een andere hoek van Europa, namelijk uit Roemenië.

Op 18 januari jl. hield burgemeester Adrieaan Videanu in het stadhuis van Boekarest de nieuwe tulp 'București' ten doop. Dit gebeurde in aanwezigheid

van de Nederlandse ambassadeur, Jaap Werner, LNV-raad Meeuwes Brouwer en de Roemeense media. Staande tussen de tulpen benadrukte ambassadeur Werner dat de nieuwe tulp symbool staat voor de hechte vriendschapsbanden tussen Nederland en Roemenië. Vervolgens aanvaardde de burgemeester het peetvaderschap van de jongste spruit en doopte

de bloem met champagne. Na het plaatsen van zijn handtekening was de erkenning van de nieuwe tulpensoort een feit. Dit voorjaar kan Boekarest alvast een bloemenzee verwachten in de stadsparken. Afgelopen najaar heeft Unigarden namelijk 99.000 tulpenbollen in de nationale kleuren (rood-geel-blauw) geschonken aan de hoofdstad.

Ir. Ing. Albert Vermuë

“Vissen kennen geen grenzen”

De Directie Visserij wordt sinds enkele maanden geleid door Ir. Ing. Albert Vermuë. Met een vijftigtal medewerkers is hij in beleidmatige zin verantwoordelijk voor onze visserij en vooral de toekomst daarvan. Internationalisering vormt een belangrijk punt van aandacht. “Internationaal hebben wij natuurlijk vooral te maken met Europa.”, legt Vermuë geduldig uit. “Veel richtlijnen krijgen op Europees niveau hun inhoud. En daarin moeten onze belangen behoorlijk naar voren komen. Brussels onderhandelen, dus. Maar de vis is van nature al een onderwerp van internationaal overleg. Een vis kent nu eenmaal geen grenzen en komt binnen het bereik van ieder visserij land. Dat betekent continu het belang van onze visserij aankaarten en ook van de vis zelf, want het bestand moet op peil blijven.”

Markttoegang

Naast de internationale visserijquota houdt de Directie Visserij zich nadrukkelijk bezig met de markttoegang voor onze visexport. “Onze manier van vis conserveren is gebaseerd op een jarenlange expertise. Mocht er toch op de één of andere markt bezwaar bestaan om wat voor reden dan ook, dan zetten wij ons in om uitleg te geven en acceptatie te verkrijgen en om eventueel op ministerieel niveau tot overeenstemming te komen. Op velerlei gebied werken wij nauw samen met Industrie & Handel en Internationale Zaken, twee andere directies van het ministerie. En als het om internationale affaires gaat hebben we veelvuldig te maken met Buiten-

landse Zaken, Economische Zaken, Verkeer en Waterstaat en onze ambassades, de buitenlandse ‘vestigingen’ van zowel BZ als LNV.” Vermuë richt zich met de Directie Visserij onder meer op het wegnemen van de juridische belemmeringen voor de export,

‘Schaalvergroting zonder de zeeën leeg te vissen’

het bijstaan van onze visserijsector bij het oprichten van vestigingen in het buitenland, en het stimuleren van internationale joint ventures.

Schaalvergroting

Is er ook een lichte tendens te bespeuren richting regionalisering? Eén van de Nederlandse vissersdorpen heeft weer een eigen vismarkt in het leven geroepen, waar de vangst direct wordt aangeboden aan de gretig toestromende consument uit de wijde regio. “Dat is waar”, geeft Vermuë toe. “Dat zijn positieve ontwikkelingen, maar het is niet de toonaangevende trend. Wij hebben een uiterst professionele visserij, die in staat is voor iedereen te vissen. Bedenk dat bijvoorbeeld in Afrika voldoende laag geprijsde vis op de markt kan komen dankzij de Nederlandse vissers. Dat gebeurt met grote schepen en door bedrijven met een duidelijk lange-termijn-perspectief. Schaalvergroting zonder de zeeën leeg te vissen, maar ook die voorwaarde is in de sector onderkend en door de bedrijven tot prioriteit verheven.” Eenzelfde problematiek herkent Vermuë in de gezond groeiende aquacultuur. “Het kweken van vis gaat ons ook goed af, dankzij onze traditionele kennis van vis. Nederlandse bedrijven zijn bijvoorbeeld actief in de Noorse fjorden. Wij hebben de kennis en kunde om de gewenste ketenbeheersing, met inbegrip van dierenwelzijn, ook internationaal onder de aandacht te brengen en optimaal te introduceren.”

Budgetverhoging voor samenwerking met Opkomende Markten

Voor 2006 heeft het ministerie van Economische Zaken € 6 miljoen beschikbaar gesteld om samenwerking tussen ondernemingen in Nederland en Opkomende Markten te bevorderen. Via de Innovatiesubsidie Samenwerkingsprojecten Opkomende Markten (ISOM) is daarvoor 50% meer budget vrijgemaakt dan in 2005.

Het budget van € 6 miljoen is in drie indieningsperioden via ISOM beschikbaar gesteld.

De indieningsperioden zijn:

- Van 7 november tot en met 19 december 2005: € 2 miljoen.
- Van 2 januari tot en met 28 april 2006: € 2 miljoen.
- Van 1 mei tot en met 4 september 2006: € 2 miljoen.

De ISOM-regeling staat open voor technologisch innovatieve projecten uit alle sectoren, met partners uit Brazilië, China, India, Indonesië, Maleisië, Thailand, Zuid-Afrika en Zuid-Korea. Projectvoorstellen worden beoordeeld door een externe adviescommissie op vier criteria: samenwerking, technologische innovatie, economisch perspectief en duurzaamheid. Het subsidiepercentage varieert van 25% tot 70% over de Nederlandse projectkosten. De maximale subsidie per project bedraagt € 500.000.

Inmiddels hebben 88 projecten met opkomende markten subsidie gekregen. De totale projectomvang van die 88 projecten bedraagt ruim € 110 miljoen. Totaal is aan subsidiegelden meer dan € 26 miljoen verstrekt. Gemiddeld krijgt een project € 300.000 aan subsidie. Meer dan de helft van de deelnemende partijen behoort tot het MKB. Er worden relatief veel projecten op het gebied van agro- en biotechnologie, ict, productie en materialen gehonoreerd.

Drie succesverhalen

Duurzame en goedkope opwekking van elektriciteit in China

De vraag naar elektriciteit in China groeit explosief. Het opwekken van elektriciteit gaat

De vraag naar elektriciteit groeit net zo snel als de bevolking in China.

voorsnog met kolen, maar dat is erg milieuvriendelijk. De Chinese overheid heeft de bouw van nieuwe kolencentrales daarom verboden en steunt alternatieven als aardgas. De bouw van aardgascentrales is erg tijdrovend. Een internationaal consortium, bestaande uit drie Nederlandse en een Chinese partij, wil daarom nu een decentraal en geïntegreerd systeem ontwikkelen op basis van aardgas voor duurzame en goedkope opwekking van elektriciteit, koeling en verwarming. Het systeem is bedoeld voor ziekenhuizen, hotels en flatgebouwen. Het project levert nieuwe kennis op over de toepassing van minigasturbines en de integratie en regeling van verschillende systemen voor koeling, verwarming en elektriciteitsvoorziening.

Veroudering van fruit tegenaan tijdens transport

Het vervoeren van versproducten over lange afstanden draagt niet bij aan de kwaliteit ervan. Zo wordt slechts zo'n 40% van het

geëxporteerde fruit uit Zuid-Afrika bij aankomst in Europa goedgekeurd. Een Nederlands en een Zuid-Afrikaans bedrijf hebben een nieuw verpakkingsconcept ontwikkeld dat de veroudering van fruit tijdens transport moet tegen gaan: het onder *modified atmosphere* transporteren van fruit. Het gaat om een passieve beïnvloeding van de atmosfeer in de verpakking door gecontroleerde conditionering. Het fruit blijft na de oogst ademen, neemt zuurstof op en scheidt kool-dioxide en waterdamp af. De verhouding van deze stoffen in de verpakking heeft een positieve invloed op het verouderingsproces van het fruit.

Besparing op insecticiden

In de vorige Berichten Buitenland van december 2005 staat een uitgebreid artikel over een ISOM-project in Thailand, waarbij een zaadcoating met insecticide wordt toegepast.

Zie ook: www.senternovem.nl/opkomende-markten/index.asp

Korte berichten uit het buitenland

Afrika

Marokko

LNV-bureau Madrid

> Havenscanners / Groenten- en fruitbeurs / Export groenten en fruit

Scanners in de havens

Binnenkort zal de douane in de haven van Casablanca de eerste containerscanner installeren. Hierina zullen ook scanners worden opgesteld in de havens van Agadir, Tanger en Nador.

Groenten- en fruitbeurs in Agadir

In december 2005 is voor de derde maal in Agadir de Marokkaanse professionele beurs voor groenten en fruit georganiseerd. In december 2004 was het aantal standhouders gegroeid van 120 naar 195 en in december 2005 was dit aantal gestegen tot 268. Van de standhouders kwam 53% uit het buitenland. Er waren 268 stands uit 12 landen, w.o. Marokko (125 stands), Frankrijk (56),

Uitvoer groenten en fruit

Op 30 juni 2005 had Marokko de volgende hoeveelheden in tonnen uitgevoerd:

Aardbei	24.308
Avocado	32
Courgette	35.127
Doperwten	1.207
Framboos	30
Komkommer	3.170
Meloen	28.129
Paprika	21.459
Peper	6.635
Perziken	2.477
Prinsessenbonen	76.926
Pruimen	23
Radijs	0
Sinaasappelen	237.252
Sla	1.685
Tomaat/kastomaten	191.060
Tomaat/kerstomaten	5.273
Tomaat/trostomaten	15.389

Italië (22), Spanje (50), Nederland (6), Griekenland, Portugal en Tunesië (elk 2). De deelnemers waren actief in werktuigen en materiaal (109 stands), mest, kunstmest en turf (45), zaden en kwekerijen (33), verpakkingen (30), irrigatie (27), kassen (22), productie en uitvoer (19), gewas- en productbescherming (15), transport (8), pers (6), certificering (5), laboratoria (5), productietechniek (5) en informatica (5). Meer dan 15.000 mensen bezochten de beurs.

Korte berichten uit het buitenland

Amerika

Brazilië

LNV-bureau Brasilia

> Landbouw / Alcoholbrandstofprogramma / Zuivel

Landbouw groeit fors

Het onlangs verschenen rapport 'Review of Agricultural Policies in Brazil' van de Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) toont aan dat de Braziliaanse landbouw de afgelopen jaren een snelle groei doormaakte. De EU is nog steeds de voornaamste afzetmarkt, maar de Brazilianen kijken steeds meer naar landen als Rusland en vooral China. De export van soja naar China steeg de afgelopen jaren naar 6 miljoen ton, terwijl deze

sector nauwelijks tot geen overheids subsidie ontvangt. De OECD moedigt de Braziliaanse regering aan om maatregelen te nemen, zodat ook kleinschalige agrarische ondernemingen, vaak echte familiebedrijven, van de positieve ontwikkeling kunnen profiteren. Hoewel de armoede de afgelopen jaren is teruggedrongen, leeft ruim 60% van de plattelandsbevolking onder de armoedegrens.

Export van kennis en technologie van alcoholproductie

Brazilië heeft zijn strategische inspanningen geïntensiveerd om de kennis en technologie van alco-

holproductie te exporteren. Doel is om alcohol wereldwijd als brandstof geaccepteerd te krijgen. Geen enkel land zal overgaan tot de implementatie van een alcoholbrandstofprogramma voor het wagenpark als Brazilië de enige leverancier is. Het is dus van belang voor de Braziliaanse alcoholproducenten dat ook andere landen alcohol gaan produceren. Niet alleen is de Braziliaanse technologie mondiaal gezien zeer competitief, ook het productie-areal is enorm. Het areaal suikerriet bedroeg in 2003/2004 ruim 5 miljoen ha. Dit is minder dan 0,6% van de oppervlakte van Brazilië. In deze periode bedroeg het aantal directe arbeidsplaatsen in de suikersector bijna 500.000. Belangrijk voor de groei van het gebruik van alcohol als autobrandstof is de toename van het aantal auto's met een Flex-motor. Deze Flex-motor is geschikt voor zowel benzine als alcohol en alle mengsels daarvan.

Verkoop auto's met Flex-motor (prognose - x 1000 stuks)

2005	780
2006	1.240
2010	1.331

Lancering zuivelprogramma 'Minas Leite'

Met 30% van de nationale productie is Minas Gerais de grootste zuivelproducerende deelstaat van Brazilië. Deze deelstaat wil in 2006 een toename van de kwantiteit en verbetering van de kwaliteit van de melk realiseren met het programma 'Minas Leite' ('Minas Melk'). In het programma zijn stimuleringsmaatregelen ter modernisering van de zuivelsector opgenomen. Een budget van circa US\$ 30 miljoen is uitgetrokken voor kleine producenten, zuivelbedrijven en fabrikanten van onderdelen en machines voor de zuivelsector. Ook is geld gereserveerd voor de heropening van vijf fabrieken van roestvrijstalen melkkoeltanks en de aankoop van installaties voor het drogen van de van de

kaasproductie afkomstige wei, die kan worden omgezet in eiwitten voor de levensmiddelenindustrie. Deze maatregelen moeten de prijzen, het rendement en de winstgevendheid van de sector verbeteren.

Verenigde Staten
LNV-bureau
Washington

> Garnalen / Biologische voedingsmiddelen / Tomaten en paprika's / Fruit

Extra invoerheffing op garnalen

De Internationale Handelscommissie (ITC) handhaaft de huidige heffingen op de invoer van bevroren garnalen uit India en Thailand. De Amerikaanse garnalenindustrie heeft schade opgelopen als gevolg van de orkanen Katrina en Rita en lijdt materiële schade als gevolg van de invoer van bevroren garnalen uit Brazilië, China, Ecuador, India, Thailand en Vietnam. In het najaar van 2005 brachten commissarissen van de ITC een bezoek aan Thailand en India om de gevolgen van de tsunami van december 2004 op de garnalenindustrie te onderzoeken. Op basis van dit onderzoek en commentaar van 23 andere organisaties bepaalde de ITC dat er geen reden is om het extra invoertarief op garnalen uit Thailand en India op te heffen.

Ontwikkelingen nationaal biologisch programma

De Organic Trade Association (OTA), de belangenorganisatie van de biologische sector, probeert Amerikaanse wetgevers ervan te overtuigen dat het Nationale Biologische Programma (NOP) moet worden aangepast. Uit een gerechtelijke uitspraak in juli 2005 bleek dat het NOP ten aanzien van het gebruik van bepaalde synthetische middelen niet in overeenstemming is met de wet. Hierdoor kunnen bepaalde biologische voedingsmiddelen in de toekomst niet meer onder het biologische label van het ministerie van Landbouw verkocht worden. De OTA pleitte bij het Congres voor een apart amendement

om de uitspraak van de rechter ongedaan te maken. Het Huis van Afgevaardigden keurde dit amendement goed. Verschillende consumentenorganisaties spraken hun teleurstelling uit over het amendement en willen een publieke campagne starten om consumenten te informeren. Dat zal onder meer gebeuren door aanvullende informatie op biologische voedingsmiddelen, zoals de tekst 'geproduceerd zonder synthetische middelen'.

Prijsstijging van tomaten en paprika's

In supermarkten aan de oostkust is de prijs van tomaten en paprika's gestegen ten gevolge van de orkaan Wilma, die in Florida veel schade toebracht aan de tomaten- en paprikaproductie. Nieuw geplante gewassen kunnen pas na twee maanden worden geoogst. Hierdoor ontstond een tijdelijk tekort aan tomaten en paprika's op de markt. De staat Florida levert in de maanden november tot en februari meer dan de helft van alle verse groenten in de VS.

Amerikanen eten meer fruit

Een rapport van de Economische Onderzoeksdienst (ERS) van het ministerie van Landbouw toont aan dat Amerikanen meer fruit eten. De fruitconsumptie steeg in 2004 met 1% naar 46,5 kg per persoon, een absoluut record. De consumptie van appels steeg van bijna 8 naar 8,5 kilo per persoon. Ook de consumptie van grapefruits en druiven nam toe: van resp. 3,45 naar 3,55

kilo en van 2,36 naar 2,45 kilo per persoon. Bananen werden minder gegeten. Ondanks een daling van 11,91 naar 11,73 kilo per persoon blijft de banaan de populairste fruitsoort in de VS. Ook de consumptie van sinaasappels en ananas nam af, resp. van 5,41 naar 4,91 kilo en van 2 naar 1,95 kilo per per-

soon. De consumptie van tropische fruitsoorten als papaja's en avocado's blijft licht stijgen. Omdat de avocado uit Mexico het hele jaar beschikbaar is, valt een verdere stijging te verwachten. Na jaren een stijgende lijn te hebben laten zien, daalde de consumptie van de mango met 2%.

Korte berichten uit het buitenland

Azië

China
LNV-bureau Peking

> Nederlandse invoer

Nederlandse invoer Chinese agrarische producten blijft groeien

De invoer van Chinese agrarische producten groeide in de eerste negen maanden van 2005 met ruim 29% ten opzichte van 2004. De export van Nederlandse agrarische producten naar China groeide zeer beperkt. De belangrijkste importproducten uit China zijn groente en fruit, specerijen, vis, sierteeltproducten en oliehoudende zaden. De Nederlandse im- en exporthandel met Hong Kong continueerde in dezelfde periode de neerwaartse trend ten gunste van de directe handel met 'mainland' China.

Hong Kong
LNV-bureau Peking

> Eieren

Eiwetgeving

Momenteel is de invoer van eieren niet wettelijk geregeld in Hong Kong. De autoriteiten willen een wet opstellen die de invoer van eieren voor humane consumptie regelt in overeenstemming met de

laatste OIE-richtlijnen over aviaire influenza. Een internationaal veterinair certificaat moet aantonen dat de eieren vanuit een land zonder vogelgriep komen of van instellingen of bedrijven waar 21 dagen geen bewijs van vogelgriep is aangetroffen. De eieren moeten ook in nieuwe verpakkingen worden vervoerd. Hong Kong voert maandelijks 130 miljoen eieren in, waarvan 60% afkomstig is uit China. De rest komt uit onder meer de VS, Frankrijk, Thailand, Vietnam, Japan, Nederland en Nieuw-Zeeland. In 2004 bedroeg de totale invoer 1,6 miljard eieren met een waarde van HK\$ 510 miljoen (€ 55 miljoen). Het voorstel voor de nieuwe wetgeving moet de voedselveiligheid verbeteren en wordt ondersteund door importeurs, groothandelaren en consumenten.

India

LNV-bureau New Dehli

> Marktregulering primaire landbouwproducten

Voortgang vermarkting primaire landbouwproducten

India stelde de markten voor primaire landbouwproducten vast in de zogenoemde 'Agricultural Produce Market Act' (APMC Act). De regeringen van de deelstaten hebben de bepalingen van deze wet in lokale wet- en regelgeving overgenomen. Waren er in 1950 slechts 286 gereguleerde markten, in maart 2005 waren al 7521 markten onder deze wetgeving gebracht. Om de toenemende productie te reguleren, moeten steeds meer markten aan de wetgeving voldoen. Gemiddeld bedient een gereguleerde markt een gebied van 460 km². De nationale landbouwcommissie wil een gereguleerde markt voor producenten binnen een straal van 5 km, dat wil zeggen per gebied van 80 km². De APMC heeft alleen staatsoverheden ertoe gemachtigd groothandelsmarkten op te zetten. Een interministeriële werkgroep, gericht op het stimuleren van hervormingen bij de vermarkting van landbouwproducten, heeft zich als doel gesteld om private en coöperatieve markten concurrerend te maken. Hiervoor zal de APMC-wetgeving worden aangepast.

opsteker is dat de handel voor het tweede achtereenvolgende jaar gevrijwaard is gebleven van de Médierrannée-vlieg.

Nieuwe minister van Landbouw

Op 31 oktober voerde premier Koizumi ver gaande wisselingen door in zijn kabinet. De ervaren Shoichi Nakagawa is benoemd tot minister van Landbouw. Hiervóór was Nakagawa minister van Economie, Handel en Industrie en minister van Landbouw, Bosbouw en Visserij (eind jaren '90). Nakagawa is afkomstig uit de landbouwprovincie Hokkaido. Met zijn 52 jaar is hij één van de jongste leden van het kabinet. In de Japanse politiek geldt hij als een gelouterd internationaal onderhandelaar die niet snel toegeeft. Met de benoeming van Nakagawa staat de landbouw geen vergaande hervormingen te wachten.

Japan

LNV-bureau Tokio

> Paprika's / Minister van Landbouw / Amerikaans rundvlees / Japans rundvlees

Paprika's uit Nederland

In de eerste negen maanden van 2005 kwam het aantal uit Nederland geïmporteerde paprika's uit op 3800 ton. De totale invoer tot en met september was 19.600 ton, 10% hoger dan in 2004, een duidelijk teken dat de markt nog lang niet verzadigd is. Wel daalt de aanlandingsprijs nog steeds. Voor de Nederlandse producten werd dit jaar 1,7 miljard yen betaald (circa € 12,6 miljoen), terwijl dit voor een vrijwel gelijk volume in 2003 nog 2,1 miljard yen was. Een

Hij wordt vooral gezien als de man die met zijn ervaring het naderend echech in de WTO moet zien te keren. Japan is daarin ernstig in het defensief geraakt, nu geen van de grote spelers het instellen van tariefplafonds lijkt te willen tegenhouden.

Nieuw nationaal merk Japans rundvlees

Samen met de Nationale Vereniging ter Bevordering van Melkveevlees (NBAFA) riep het ministerie van Landbouw, Bosbouw en Visserij onlangs een nieuwe merknaam voor rundvlees in het leven. Vlees afkomstig van ongeveer 20 maanden oude Holsteiner-stiertjes zal vanaf december in de schappen lig-

Restaurantketens verdeeld over Amerikaans rundvlees

Sukiya, één van de grootste ketens van 'beefbowl'-restaurants in Japan, wil na heropening van de markt voorlopig geen uit Amerika afkomstig rundvlees gebruiken wegens ernstige bedenkingen over de voedselveiligheid. Een recent bezoek van het moederbedrijf Zensho Co aan een aantal vleesverwerkende bedrijven in de VS heeft het wantrouwen niet kunnen wegnemen. Zensho wil nu eerst een eigen BSE-inspectiesysteem opzetten. Tot die tijd wordt Australisch rundvlees gebruikt. Volgens Yoshinoya D&C, een andere Japanse beefbowl-gigant, is het Amerikaanse rundvlees

onvervangbaar; deze keten wil geen 'inferieur' Australisch of Chinees vlees gebruiken. Yoshinoya serveert geen beefbowls meer sinds het begin van het invoerverbod. Waar Sukiya vooral het consumentenvertrouwen in het vizier houdt, gelooft Yoshinoya in de kwaliteitseisen die de consument stelt.

gen voorzien van een logo met het opschrift Kokusan Wakaushi (Binnenlands Jong Rund). De actie is bedoeld om meer naamsbekendheid te geven aan dit binnenlandse product, dat veel goedkoper is, maar onder het publiek beduidend minder bekendheid geniet dan het beroemde wagyu-vlees. De timing heeft alles te maken met de hervat-

ting van de invoer van Amerikaans rundvlees. Het ministerie wil de consument een veilig en gezond alternatief bieden voor het Amerikaanse rundvlees. De productie van Holsteiner rundvlees kreeg in 1990 een gevoelige klap te verwerken toen Japan de importquota voor het goedkopere Amerikaanse rundvlees afschafte.

Korte berichten uit het buitenland

Europese Unie

België

LNV-bureau Brussel

> Le Pain Quotidien / GIMV / Aardappelindustrie / Inkooporganisatie / Sierteelt

Lunchketen zet wereldwijde groei voort

Dit jaar opent Le Pain Quotidien wereldwijd vijftien nieuwe vestigin-

gen, waarmee de teller van de Belgische lunchketen op 58 komt. Le Pain Quotidien is uitgegroeid tot een heuse multinational. Wereldwijd werken er 900 mensen. In 2004 opende het bedrijf acht nieuwe zaken in het buitenland: vier in de VS, drie in het Midden-Oosten (waaronder in Beiroet en Koeweit) en één in Londen. Volgens het

bedrijf wordt het internationale succes veroorzaakt doordat Le Pain Quotidien de consument in de grote stad laat kennismaken met het leven op de boerderij en het platteland. De formule behelst een bakkerij, waar men toevallig ook kan zitten om een ambachtelijke boterham, soep of salade te eten. Het bedrijf werkt uitsluitend met bio-producten.

GIMV verwerft belang in Nederland

Investeringsmaatschappij GIMV heeft via zijn Nederlandse filiaal Halder een belang genomen in De Groot International, een Nederlandse importeur, distributeur en exporteur van groenten en fruit. Waarschijnlijk gaat het om een meerderheids participatie. De Groot International haalde vorig jaar een omzet van € 118 miljoen. Het bedrijf was op zoek naar een financiële partner vanwege het aftreden van de directeur. Zijn twee zoons blijven actief in de onderneming.

Productie elektriciteit uit frietafval

Lutosa, producent van diepvriespatat en -kroketten, timmert aardig aan de weg. Het bedrijf investeert samen met elektriciteitsproducent Electrabel in een project waarbij frietafval wordt omgezet in groene energie. In de vestiging van Lutosa in Sint-Eloois-Vijve is daarvoor een warmtekrachtkoppelinginstallatie in gebruik genomen. Daarnaast richt het bedrijf een verpakkingsafdeling op in China, de eerste op buitenlandse bodem. In bijna dertig jaar is Lutosa uitgegroeid tot een internationaal bedrijf op het gebied van de aardappelindustrie. Onder het motto 'schatjes van patatjes' verkoopt het familiebedrijf producten in 65 landen, goed voor een omzet

van € 167 miljoen. De aardappelspecialiteiten, zoals Zwitserse rösti's, aardappelnootjes, bioproducten en Spaanse tortilla's, vinden vooral hun weg naar horeca- en cateringbedrijven, die goed zijn voor bijna de helft van de omzet. Een derde van de omzet komt uit supermarktverkoop van eigen merk- en distributiemerkproducten. Leveringen aan de voedingsindustrie nemen de rest van de omzet voor hun rekening.

Colruyt en Superunie gaan uit elkaar

De Belgische supermarktketen Colruyt en de Nederlandse inkoopcentrale Superunie gaan uit elkaar. Beide bedrijven vormden de inkoopcentrale Europartners. Onlangs besloten zij apart elders onderdak te zoeken. Colruyt zegt in een vergevorderd stadium van onderhandeling te zijn met een internationale inkooporganisatie. Superunie heeft een akkoord met EMD, de grootste Europese marketing- en inkooporganisatie op de levensmiddelenmarkt. Superunie heeft in Nederland een marktaandeel van 26,7% en bezet daarmee de tweede plek op de markt van de levensmiddelendetailhandel achter Albert Heijn. Colruyt heeft een marktaandeel van 20% in België.

Sierteeltbedrijf opent vestiging in China

Het Evergemse bedrijf Deroose Plants opende eind december een vestiging in Shanghai, China. Het familiebedrijf groeide in twintig jaar uit tot één van de internationale leiders in de sierteelt en keek al langer naar de Aziatische markt. Het bedrijf biedt in Evergem 200 arbeidsplaatsen en ook in de VS gaat het de Derooses voor de wind. China is een logische volgende stap in de expansie van het bedrijf. Het bedrijf is een samenwerkingsverband aangegaan met Shanghai Flower Port, een Chinees plantenbedrijf. Deroose Plants is optimistisch. Rode planten zijn enorm in trek in China, de rode bromelia's zijn dan ook favoriet. Maar de kleur van de plant is niet de grootste

troef van het bedrijf: als gevolg van in vitro vermeerdering zijn de planten uniek.

> Rundvlees / Vleessector / Biobenzine / Visserij

Goedkoop rundvlees uit Brazilië en Australië

De invoer van rundvlees is het eerste halfjaar van 2005 met ruim 20% gestegen. Ook via andere EU-landen wordt Braziliaans rundvlees ingevoerd. Danish Crown, de grootste Deense exporteur van levensmiddelen en eigendom van de Deense boeren, behoort tot de importeurs van goedkoop rundvlees.

Nieuwe organisatie vleessector

De sectororganisaties voor varkens-, rund- en pluimveevlees voegen hun taken samen in één nieuwe organisatie: Dansk Kød og Fjerkræ (Deens Vlees en Pluimvee). De gezamenlijke organisatie moet de vlees- en vleesverwerkende sector zowel qua belangenbehartiging als vakinhoudelijk versterken. Onderzoek, voedselveiligheid, voorlichting en afzetbevordering kunnen in de nieuwe organisatie efficiënter worden aangepakt. De nieuwe organisatie moet minder dan 440 medewerkers

krijgen. Christina Hvid treedt op 1 maart 2006 aan als algemeen directeur. Erik Bisgaard Madsen, directeur van de organisatie Deense slachterijen, wordt vice-directeur.

Stro in de tank

Binnen tien jaar moet het mogelijk zijn op grote schaal biobenzine uit

Opkoopregeling

Op de begroting voor 2006 is € 16 miljoen opgenomen om visserijvaartuigen uit de vaart te nemen die consumptievis vangen. Uit Brussel komt daar € 16 miljoen bij.

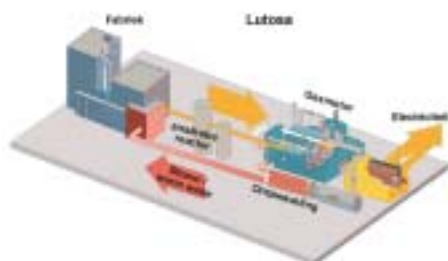
stro te produceren en het wagenpark op een mengsel van 40% biobenzine en 60% gewone benzine te laten rijden. Wetenschappers van de Koninklijke Veterinaire en Landbouw Hogeschool in Kopenhagen hebben in samenwerking met het energiebedrijf Elsam een techniek ontwikkeld die drie- tot viermaal efficiënter ethanol produceert uit stro dan tot nu toe mogelijk was. De techniek is gebaseerd op het vloeibaar maken van stro met behulp van enzymen en een speciale roertechniek. Aan de vloeistof wordt vervolgens gist toegevoegd, wat resulteert in een alcohol die bijna direct in de tank gegoten kan worden. De kosten van een liter biobenzine zouden rond de € 0,44 liggen.

> Vleeshandel / Regeerakkoord en landbouwplannen

Vleeschandaal

Bij routinecontroles in de vriesruimte van een bedrijf in Gelsenkirchen (Noordrijn-Westfalen) is ongeveer 60 ton rosbeef en kalkoenvlees in beslag genomen. De etiketgegevens waren veranderd en de houdbaarheidsdatum was met een jaar verlengd. Het vlees was bestemd voor verschillende Duitse deelstaten. Geprobeerd wordt eerder dit jaar gedane leveringen te achterhalen en uit de handel te nemen. Het is echter waarschijnlijk

dat een deel daarvan al is geconsumeerd. Uit laboratoriumonderzoek is gebleken dat er geen gevaar voor de gezondheid bestaat. De verantwoordelijke deelstaatminister Uhlenberg liet weten criminele vleeshandelaren strenger te willen straffen. Hij onderzoekt hiervoor de wettelijke mogelijkheden. Ook wil hij de controles in de toekomst effectiever laten verlopen. Zo moet de controledichtheid worden vergroot en moet informatieverwerking sneller plaatsvinden.

Regeerakkoord en landbouwplannen

Kernelementen van de landbouwpolitieke voornemens van de nieuwe regering CDU/CSU en SPD zijn versterking van de concurrentiekracht van de sector en vermindering van de bureaucratie. Vooral op de terreinen consumentenbescherming, dierenwelzijn en milieu streeft de nieuwe coalitie naar harmonisering van de EU-normen op het hoogst mogelijke niveau. Bij landbouw staat de afbouw van handelsbelemmeringen centraal. Het regeerakkoord pakt goed uit voor de Nederlandse sierteeltsector: bloemen en planten blijven gevrijwaard van een BTW-verhoging en vallen - evenals levensmiddelen - ook in de toekomst onder het verlaagde BTW-tarief van 7%. De nieuwe regering beschouwt biotechnologie als de belangrijkste technologie van de 21ste eeuw. De strenge aansprakelijkheidsregeling wordt teruggedraaid en er komt een waarborgfonds, dat gefinancierd moet worden door de sector. Ook hecht de coalitie groot belang aan het stimuleren van hernieuwbare grondstoffen en de industriële aanwending van landbouwgrondstoffen (*bio-based economy*). Een wettelijk vastgelegd recht op informatie over de veiligheid van goederen moet de positie van de consument versterken. Met het oog op de prijzenoorlog in de Duitse supermarkten is de nieuwe regering van plan verkoop onder de inkoop prijs bij wet te verbieden. De reactie van de Duitse Boerenbond op de landbouwplannen is gematigd. Presi-

dent Sonnleitner reageerde in eerste instantie positief, maar gaf aan concrete maatregelen ter bevordering van investeringen in de agrarische sector te missen.

> Zuivel

Zuivelkartel

De Mededingingsraad is een onderzoek gestart naar het gerucht dat er een kartelovereenkomst bestaat tussen de zuivelbedrijven. Alle grote zuivelbedrijven hebben onlangs hun prijs voor rauwe melk verlaagd. Dit leek volgens de krant *Aripaev* een vooraf afgesproken en gezamenlijke actie.

> Supermarkten / Genetisch gemodificeerde producten

Nieuwe supermarktketen

Ongeveer twintig onafhankelijke supermarkten van de Spar-keten gaan samen verder onder de naam M. Het is een protestactie tegen de beslissing van de S-groep om Spar te kopen. Volgens directeur Sippola van de S-groep heeft dit geen invloed op de strategie van de S-groep, omdat de desbetreffende onafhankelijke Spar-winkels geen deel uitmaken van de acquisitie.

Geen genetisch gemodificeerde organismen

De groene oppositiepartij stelt voor Finland vrij te houden van genetisch gemodificeerde producten en daarmee een exportvoordeel binnen te halen. De Groenen zeggen het voorbeeld van Griekenland en Wales te willen volgen. In hoeverre dit politiek haalbaar is, is niet duidelijk.

> Koolzaad

Recordoogst koolzaad

Vorig jaar was een recordjaar voor de koolzaadoogst. In 2005 is maar

lieft 6 miljoen ton geproduceerd, tegen 4,5 miljoen ton in 2004. Zowel het areaal als de opbrengst per ha toont een forse stijging. De productiestijging wordt toegeschreven aan de toenemende vraag naar biodiesel binnen de EU. Marktorgaan voor oliezaden en voedergrassen ONIOL voorziet een verdere stijging van het non-food verbruik van koolzaad.

> Suiker

Suikermaatschappij studeert op energiegewassen

Ondanks een gedaalde omzet boekte de Griekse Suikermaatschappij (EBZ) dit jaar voor het eerst weer winst. Het bedrijf heeft twee studies in gang gezet naar de mogelijkheden voor de productie van bio-ethanol en biodiesel. Wat bio-ethanol betreft gaan de gedachten uit naar bieten, sorghum en zetmeelhoudende gewassen als maïs en tarwe als grondstof. Voor biodiesel wordt gedacht aan koolraap en gebruikte plantaardige

oliën. Van het totale bietenareaal van 45.000 ha zou op termijn een oppervlakte van 12.000 tot 25.000 ha voor energiegewassen worden vrijgemaakt. De plannen van EBZ sluiten naadloos aan bij het beleid van minister van Milieu Souflias. Eind 2010 zouden biodiesel en vernieuwbare brandstoffen een percentage van 5,75 moeten uitmaken van het totale Griekse brandstofverbruik. In Centraal Macedonië hebben producenten inmiddels besloten tot de oprichting van een coöperatie voor energiegewassen. Vijftien producenten namen, gesteund door de Panhelleense Confederatie van Landbouwcoöperatieve Unies (PASEGES), het initiatief daartoe.

> Minimumprijzenstelsel supermarkten

Minimumprijzen afgeschaft

De Groceries Order, een minimumprijzenstelsel dat in zijn huidige vorm sinds 1987 bestaat, wordt volgend jaar afgeschaft. Minister Michael Martin van Economische Zaken hoopt dat de consumentenprijzen hierdoor zullen dalen. De minister hoopt de parlementaire procedures vóór pasen 2006 te hebben afgerond. De afschaffing van de Groceries Order is een zeer omstreden onderwerp. Consumentenorganisaties en mededingingsautoriteiten dringen al lange tijd aan op afschaffing van deze regeling, die

ervoor zorgt dat consumentenprijzen voor levensmiddelen in Ierland 10 tot 15% hoger liggen dan bijvoorbeeld in (het Britse) Noord-Ierland. Onder meer organisaties die zich het lot van kleine winkels op het platteland aantrekken en boerenorganisaties zijn voorstander van handhaving van de regeling. Maar volgens minister Martin heeft de Groceries Order echter niet de gewenste effecten gehad. Afschaffing van de Groceries Order betekent evenwel vrijheid, blijheid voor de grote supermarktketens. Daarom introduceert minister Martin tegelijkertijd met de afschaffing van de Groceries Order een aantal maatregelen ter verandering van de mededingingsregels. Hiermee zal paal en perk worden gesteld aan een aantal concurrentieverstorende praktijken van supermarkten.

Italië

LNV-bureau Rome

> Wijn

Succesverhaal van 'vino novello' wordt gecontinueerd

In 2005 zijn naar schatting ruim 20 miljoen flessen Italiaanse nieuwe

wijn, 'vino novello' geproduceerd. Dat is iets minder dan in de afgelopen jaren. Voor de novello kan een twintigtal druifsoorten worden gebruikt. Dat heeft mogelijk bijgedragen aan het groeiende succes van deze jonge wijn, die binnen een half jaar na bottelen gedronken dient te worden. Circa een derde van de wijn komt uit de regio Veneto. Dan volgen Toscane met 2,5 miljoen en Trentino - Alto Adige met 2,2 miljoen flessen. Landbouworganisatie Coldiretti schat de economische waarde rond de € 80 à € 90 miljoen bij een prijs per fles van € 3 tot € 6.

Nederland

> Traditionele boerenkaas

Europese bescherming voor traditionele boerenkaas in zicht

Met de bekendmaking eind december 2005 van de aanvraag voor de registratie van boerenkaas als Gegarandeerd Traditionele Specialiteit (GTS) in het publicatieblad van de Europese Unie, komt de Europese bescherming van boerenkaas steeds dichterbij. Even dreigde het gevaar dat de ruim 300 vooral in het Groene Hart gevestigde producenten van boerenkaas het zonder naamsbescherming moesten doen. Zonder de naamsbescherming hadden fabrikanten hun producten ook onder de naam boerenkaas kunnen verkopen en de 'echte' boerenkazen uit de markt kunnen drukken. De fabriekskazen, bereid van gepasteuriseerde melk, zijn goedkoper en van een andere kwaliteit dan de 'echte' boerenkazen. 'Echte' boerenkazen worden op de boerderij gemaakt van rauwe melk, afkomstig van de eigen veestapel. Als er geen bezwaar wordt ingediend tegen de aanvraag, dan is de bescherming vanaf half juni 2006 een feit en mag er alleen boerenkaas onder de naam boerenkaas worden vermarkt als de kaas is geproduceerd volgens strikte criteria. Per jaar wordt zo'n 6,5 miljoen kilo boerenkaas geproduceerd. Slechts een klein deel daarvan vindt zijn bestemming in het buitenland. De GTS-erkenning zou kunnen leiden tot een toenemende vraag naar boerenkaas uit landen als Italië en Frankrijk, waar de consument veel waarde hecht aan erkende producten. Kijk voor meer informatie op www.boerenkaas.nl of neem

contact op met de Directie Industrie en Handel, mw. mr. G.G.R. Blom-Faber, Coördinator Europese bescherming streekproducten, via telefoon 070-3785665 of e-mail g.g.r.blom@minlnv.nl.

Polen

LNV-bureau Warschau

> Groene Stad / Pootgoed aardappelen

Seminar pootgoed

Het seminar 'De rol van gecertificeerd pootgoed bij de productie

van aardappelen' vond op 17 november 2005 plaats in Warschau. Het werd georganiseerd door Plantum, het Nederlands instituut voor afzetbevordering van pootaardappelen (Nivap) en LNV-bureau Warschau in samenwerking met het Poolse ministerie van Landbouw. Doel was met Poolse stakeholders de discussie aan te gaan over het belang van gecertificeerd pootgoed en de noodzaak tot het ontwikkelen van een goed systeem voor de inning van royalty's. Polen heeft de grootste aardappelproductie van Europa, maar nog een slecht ontwikkeld kwaliteitsbesef. Ook is de discipline tot afdracht van royalty's slecht ontwikkeld. Aan het seminar namen alle belanghebbende partijen deel, zoals de Poolse aardappelinstituten, sectororganisaties, de Poolse en Nederlandse plantenziektenkundige diensten, de Nederlandse Algemene Keuringsdienst en producen-

Seminar 'De Groene Stad'

In Warschau vond op 10 november 2005 het seminar 'De Groene Stad' plaats, georganiseerd door Plant Publicity Holland en LNV-bureau Warschau in samenwerking met de Poolse associatie voor tuinbouwtechnologen (SITO). Het seminar was bedoeld voor bestuurders op gemeentelijk niveau, architecten, groot groenvoorzieners, adviesbureaus en Poolse boomkwekers. De timing van het seminar sloot goed aan op de ontwikkelingen in Polen. Op dit moment worden veel infrastructurele projecten uitgevoerd op het gebied van riolering en wegverbetering, als gevolg waarvan veel gemeenten op de schop gaan. Een goed moment om onder de aandacht te brengen dat groen niet de sluitpost moet zijn bij stedelijke planning, maar vanaf het begin bij de planvorming moet worden betrokken. Hoewel Polen een lange traditie heeft op het gebied van openbaar groen, was met name de conceptbenadering van 'de groene stad' voor veel deelnemers vernieuwend.

ten. Alle partijen erkennen de problematiek als zodanig en zijn bereid te zoeken naar oplossingen. Grootste probleem in Polen is de nog niet goed ontwikkelde organisatiegraad van de sector en het enorme aantal boeren met aardappelproductie (1,5 miljoen). Nederlandse partijen hebben aangegeven betrokken te willen blijven bij de ontwikkeling van de aardappelsector in Polen.

Portugal

LNV-bureau Madrid

> Voedselveiligheid en economische activiteiten / Olijfolie

Oprichting Autoriteit van Voedselveiligheid en Economische Activiteiten

Met de oprichting van de Autoriteit van Voedselveiligheid en Economische Activiteiten (ASAE) worden zowel de Inspectie van Economische Activiteiten van het ministerie van Economische Zaken als het Voedselagentschap en de Directie voor Toezicht en Controle op Voedselkwaliteit van het ministerie van Landbouw opgeheven. De nieuwe ASAE valt onder toezicht van het ministerie van Economische Zaken en wordt verantwoordelijk voor de risicobeoordeling en communicatie in de voedingsmiddelensector en de coördinatie van de controle op levensmiddelen en economische activiteiten in de voedingsmiddelensector. Ook houdt de ASAE toezicht op naleving van de wetten in deze sectoren en onderhoudt het contacten met andere lidstaten.

Opheffing agentschap olijfoliesector

De ministerraad heeft een decreet goedgekeurd, waarbij het agentschap voor de controle van EU-steun aan de olijfoliesector wordt opgeheven. De taken van dit agentschap worden overgenomen door het IFADAP/INGA, het betaalorgaan van het ministerie van Landbouw. De controletaken worden overgenomen door de Autoriteit voor de Voedselveiligheid en Economische Activiteiten.

Spanje

LNV-bureau Madrid

> Knoflook en olijven / Droogte / Aardbeien / Winkelcentra / Tuinbouw / Coöperaties / Prijsstijging en -daling levensmiddelen

Lage knoflook- en olijvenoogst

Het areaal knoflook in het belangrijkste knoflook producerende gewest Castilla-la-Mancha is in 2005 met 32% afgenomen. In de provincie Cuenca werd vorig jaar zelfs 50% minder knoflook geteeld dan in 2004. In heel Spanje nam het areaal met gemiddeld 25% af tot zo'n 17.000 ha. De oorzaak moet worden gezocht in de illegale goedkope invoer uit Aziatische landen die de marktprijzen sterk doet dalen. Omdat de controle inmiddels is verbeterd, gaat men ervan uit dat in 2007 weer een groter areaal wordt ingezaaid.

Volgens de laatste berichten van de Vereniging van Landbouwcoöperaties COAG was ook de Spaanse olijfolieproductie in 2005 ongeveer 35% lager dan in 2004. Oorzaken waren de hevige kou in de winter en de grootste droogte sinds 60 jaar.

Een nog droger jaar verwacht

De directeur-generaal voor de Watervoorziening heeft meegedeeld dat in het laatste kwartaal van 2005 minder regen is gevallen dan in het laatste kwartaal van 2004. Op basis daarvan concludeert hij dat Spanje opnieuw te kampen

zal hebben met droogte. Het jaar 2005 was het droogste sinds 125 jaar, maar hij is bang dat het dit jaar nog veel droger zal worden.

Steeds meer winkelcentra

Na de opening van 18 nieuwe winkelcentra in 2005 zijn er nu in totaal 464 winkelcentra in Spanje. Samen beslaan zij een brutoverhuuroppervlakte van 10,1 miljoen m². De meeste winkelcentra zijn te vinden in de hoofdstad Madrid.

Jaarcijfers Coexphal

De Vereniging van Exporteurs van Tuinbouwproducten van Almería (Coexphal) heeft de jaarcijfers van 2004-2005 bekendgemaakt. De omzet in kilo's bedroeg 1400 miljoen, een stijging van 10%. De uitvoer is gestegen met 12%. Door toetreding van elf nieuwe leden bestaat de Vereniging nu uit 73 coöperaties en 14.000 tuinders. Samen bezitten zij 13.300 ha.

Het nut van coöperaties

De Confederatie van Spaanse Landbouwcoöperaties CCAE organiseerde op 23 november een colloquium over het nut van coöperaties. De conclusie was dat wat Nederland en Denemarken op dit gebied presteren ook voor Spanje haalbaar moet zijn. De

grootste uitdagingen voor Spanje zijn het verkrijgen van optimale grootte van de coöperaties en de internationalisering daarvan. De directeur-generaal van de CCAE, Eduardo Baamonde, bracht verslag uit van een studie over coöperaties in de EU. Aardig is dat hij vaak een vergelijking met Nederland trok:

- Als voorbeeld om na te volgen, noemde hij Ierland, omdat "Nederland te ver voorop loopt om te kunnen inhalen".
- In 2003 kende Spanje een SAU, vergelijkbaar met het 'geregistreerd agrarisch grondgebruik', van 14,7 ha en Nederland van 23,5 ha.
- In Spanje vindt 5,6% van de bevolking werk in de landbouw, in Nederland 2,7%.
- Van de eerste 30 levensmiddelencoöperaties in de EU (gemeten naar omzet) komt er geen enkele uit Spanje. Uit Nederland echter 6.
- In het jaar 2003 had Spanje 4175 coöperaties, Nederland 44.
- Het gemiddeld aantal leden bedraagt in Spanje 223, in Nederland 3250.
- Het aantal door de coöperaties betaalde medewerkers bedraagt in Spanje 78.440, in Nederland 59.600.
- De totale omzet in € 1000 miljoen bedraagt in Spanje 14,19, in Nederland 45,16.
- De gemiddelde omzet per coöperatie bedraagt in Spanje € 3,4 miljoen, in Nederland ruim € 1026 miljoen.

Prijsstijging en -daling levensmiddelen

Bij vergelijking van de winkelprijzen in december 2004 en december 2005 bleek dat sommige prijzen behoorlijk gestegen waren:

- Olijfolie: 18,48 %.
- Ansjovis: 18,04 %
- Sla: 14,12%.
- Bananen uit de Canarische eilanden: 13,68%.
- Geitenvlees: 12,29%.

Maar sommige producten waren in prijs gedaald:

- Tomaten: - 12,75%.
- Groene paprika: - 11,56%.
- Vers kippenvlees: - 11,51%.

Flinke uitvoer aardbeien

Spanje produceerde in 2005 circa 295.000 ton aardbeien. Daarmee neemt Spanje na de VS de tweede plaats in op de ranglijst van aardbeiproducenten. Van de Spaanse aardbeien werd 217.000 ton geëxporteerd naar voornamelijk andere EU-lidstaten en 40.000 ton werd ingevroren.

Tsjechië

LNV-bureau Praag

> Landbouwgrond

Aankoop landbouwgrond

Formeel gezien is het voor burgers uit andere EU-lidstaten voor een periode van 7 jaar na de toetreding van Tsjechië (1 mei 2004 tot 1 mei 2011) niet toegestaan Tsjechische landbouw- en/of bosgrond te kopen. Agrarische ondernemers uit de EU kunnen grond aankopen indien ze een permanente verblijfsvergunning hebben en ten minste 3 jaar in Tsjechië verblijven. De Tsjechische regering heeft op 4 januari jl. besloten dat ze het debat over wijzigingen van de 'foreign exchange act' en 'state land privatisation act' tot 30 juni zal uitstellen. Het doel van de wetswijzigingen is vereenvoudiging van het verwerven van landbouwgrond door buitenlanders. De eis dat men ten minste 3 jaar in Tsjechië moet verblijven, zou vervallen. Landbouwminister Mladek (Sociaal Democraten) en vertegenwoordigers van de grootste landbouworganisaties (Agrarian Chamber, Agricultural Association) zijn tegen de wetswijzigingen. Hun bezwaar is dat buitenlandse agrarische ondernemers ten opzichte van Tsjechische agrarische ondernemers in het voordeel zijn door hogere landbouwsubsidies in hun eigen land. Als er vrije toegang tot Tsjechische landbouwgrond zou zijn, vreest men dat een groot deel van de landbouwgrond in buitenlandse handen komt.

Verenigd Koninkrijk

LNV-bureau Londen

> Vetten / Alcohol / Supermarkten / Zuivel / Biologische markt

Gemanipuleerde vetten uit voedingsmiddelen

Marks and Spencer zegt uiterlijk medio 2006 geen zogenoemde gehydrogeneerde, door mensen gemanipuleerde vetten in zijn voedingsmiddelen meer te gebruiken. Deze vetten zouden grotere gezondheidsrisico's veroorzaken

dan natuurlijke vetten. Er is op dit moment geen verplichting om de aanwezigheid van de vetten op het etiket te vermelden. De Food Standards Agency overweegt dit wél verplicht te stellen. Niet alleen wordt dergelijk vet veel gebruikt in de fast food-bedrijfstak, het zit ook in veel banketwaren en in kant-en-klaar-maaltijden. Bij Marks en Spencer worden van de 5.000 voedingsmiddelen er 1.200 met behulp van de bedoelde vetten gemaakt.

Extra winst door verruimde openingstijden pubs

Volgens berekeningen uit een uitgelekt rapport van de gerenommeerde investeringsbankier Goldman Sachs zou de omzet van het pubbedrijf Mitchell and Butlers volgend jaar met 10% kunnen stijgen als gevolg van de nieuwe openingstijden van pubs in het Verenigd Koninkrijk. De winst zou met £ 33 miljoen (ruim € 50 miljoen) kunnen

stijgen. Goldman Sachs is bij zijn berekeningen uitgegaan van een extra opening van vijf uur per week. Dick Hobbs, hoogleraar sociologie aan de London School of Economics, is het niet eens met de achterliggende filosofie van de regering dat ruimere openingstijden de Britten zou aanzetten tot een gespreider drinkgedrag. Andrew MacNeil van het Instituut voor Alcoholonderzoek zegt dat het bij de nieuwe wetgeving om het verkopen van meer alcohol gaat en om het vergroten van de winsten van de drankindustrie en dat het plan meer alcoholproblemen zal opleveren.

Energiekostenstijging zuivelverwerker

Robert Wiseman's Dairies, de derde zuivelverwerker in het VK, sluit niet uit supermarkten om een hogere prijs voor zijn producten te moeten gaan vragen. Het bedrijf maakte dit bekend na de presentatie van de halfjaarcijfers. Het resultaat staat onder druk als gevolg van gestegen energiekosten. De productie van een liter melk kostte door de hogere energiekosten in het eerste halfjaar van 2005 10% meer dan in dezelfde periode van 2004. In oktober 2005 namen de kosten van plastic dat voor de verpakking van de melk wordt gebruikt, met ongeveer 30% toe. Wanneer deze trend zich voortzet, krijgt het bedrijf te maken met een extra kostenpost van £ 2,2 miljoen (€ 3,2 miljoen) op jaarbasis.

Nieuw mededingingsonderzoek supermarktstructuur

De Office of Fair Trading (de Britse mededingingswaakhond) beschouwde bij een in 2000 uitgevoerd onderzoek naar mededingingsaspecten van de supermarktstructuur in het VK supermarkten en buurtwinkels als twee strikt gescheiden werelden. Op basis daarvan hebben Tesco en Sainsbury's de afgelopen jaren een stevige positie kunnen verwerven in de buurtwinkelsector door overname van buurtwinkelketens. Uit onderzoek van marktanalist CACI blijkt dat Tesco in 67 van de 120 postdistricten het grootste marktaandeel heeft. Voor Asda geldt dat in 23 districten, voor Sainsbury's in 14 districten en voor Morrisons in 13 districten. Tesco heeft in 14 districten ruim 40% van de markt in handen en in vijf steden ruim 45%. In districten waar Tesco niet op de eerste plaats staat, neemt het bedrijf zonder uitzondering de tweede plaats in. Het Lagerhuis onderzoekt op dit moment met een (politiek) breed samengestelde speciale onderzoekscmissie de toekomst van de winkelstraat. Uit getuigenissen voor die commissie blijkt dat in de periode 2000-2003 20% van alle onafhankelijke buurtwinkels de deuren heeft moeten sluiten. In 2004 sloeten in totaal ongeveer 2000 van dergelijke winkels hun deuren.

Blijvende groei biologische markt

Het Organic Market Report 2005 van de Soil Association, de certificerende organisatie op het gebied

van biologische landbouw, stelt dat de toename in de afzet van biologische producten in het VK goed is voor een groei in verkopen met £ 2,3 miljoen (ruim € 3,4 miljoen) per week. Op 1 januari 2005 werd door ruim 4000 bedrijven op ruim 686.000 ha biologisch geproduceerd. Hiervan was ruim 634.000 ha al biologisch (stijging 0,6%) en ruim 51.000 hectare in conversie (een daling van ruim 10%). Het productiebereik voor kruiden steeg met ruim 200% als gevolg van een grote vraag naar biologische gezondheids- en schoonheidsproducten. Volgens de Soil Association heeft de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid geleid tot een toenemende belangstelling voor conversie van gangbare naar biologische landbouw. Vooral de supermarktketens Tesco, Asda en Morrisons/Safeway maken zich schuldig aan het kopen van 'goedkoop' biologisch vlees buiten de grenzen van het Verenigd Koninkrijk. Daarmee beschadigen deze supermarkten de positie van de boeren. Kijk voor het complete rapport en de uitgewerkte cijfers op www.soilassociation.org.

Zweden

LNV-bureau
Kopenhagen

> Paling

Palingplan

De Organisatie voor de Visserij eist dat de aalscholver wordt aangepakt ter bescherming van de paling. Uit een recent rapport van deze organisatie blijkt dat aalscholvers jaarlijks 310.000 palingen verorberen.

Overig Europa

Kroatië

LNV-bureau Zagreb

> Bier

Eerste prijs voor Kroatisch bier

Bij de Brewing Industry International Awards op de beurs 'World Fair for Beverage Technology 2005' in München won het Kroatische bier Karlovačko de eerste prijs. Het is de eerste keer dat een Kroatisch bier op zo'n belangrijke internationale wedstrijd een gouden medaille won. Het succes van bierbrouwerij Karlovačka Pivovara, dat sinds 2003 deel uitmaakt van de Heineken Groep, is vooral te danken aan het uitbreiden, van het productassortiment, het verbeteren van de kwaliteit, het verkrijgen van het HACCP-certificaat en het doen van doelgerichte investeringen. De afgelopen twee jaar werd circa HRK 45 miljoen (circa € 6 miljoen) in het bedrijf geïnvesteerd. Daarvan plukt het bedrijf nu al de vruchten. Hoewel de bierindustrie in Kroatië in 2004 met 5% is gedaald (hoge

heffingen, minder consumptie), wist Karlovačka Pivovara de nettowinst in 2004 te verdubbelen ten opzichte van 2003. Het in 1854 opgerichte bedrijf telt 500 werknemers en is de op één na grootste bierbrouwerij en de grootste bier-exporteur van Kroatië. Er wordt geëxporteerd naar Duitsland, Oostenrijk, Zweden, Australië, Bosnië en Herzegovina, Canada, de VS en Zwitserland. De brouwerij is een schoolvoorbeeld van een succesvol geprivatiseerd bedrijf in Kroatië.

Turkije

LNV-bureau Ankara

> Handelsverkeer met Nederland / Suiker / Supermarkten / Landbouwwerkgroep Nederland-Turkije

Export naar Nederland stijgt sneller dan Nederlandse import

De import van Turkse agrarische producten is in de eerste helft van 2005 gestegen met 16% ten opzichte van 2004. Dit is een voortzetting van de groei van de afgelopen jaren. De totale export van agrarische producten gedurende deze zes maanden vertegenwoordigde een waarde van € 87,6 miljoen. In de eerste helft van 2004 bedroeg de export nog € 75,6 miljoen. Nederland importeert uit Turkije vooral fruit, noten, specerijen, bereidingen van aardappelen, groenten en fruit, tabak en vis.

In dezelfde periode nam de Nederlandse export van agrarische producten naar Turkije toe met slechts 2%, van € 74,7 miljoen naar € 76,3 miljoen. Tot twee jaar geleden exporteerde Nederland meer agrarische producten naar Turkije dan Turkije exporteerde naar Nederland. In 2004 was de Turkse export

Migros gaat flink investeren op binnenlandse markt

De supermarktketen Migros gaat verder uitbreiden op de binnenlandse markt. De Koç Groep, eigenaar van de keten, heeft hiertoe een lening van \$ 100 miljoen afgesloten bij de Yapı Kredi Bank.

voor het eerst groter dan de Nederlandse. Nederland exporteert naar Turkije vooral tabak, koffie, cacao, tuinbouwzaden en dranken. Deze productgroepen vertoonden allen een daling van de exportcijfers. De groei werd gerealiseerd in de productgroepen graan, zaad, zetmeel, sierteelproducten, fruit, noten, vis en hout. De export van vee, vlees, margarine, vetten en oliën nam verder af.

Suikerhervorming schadelijk voor suikerbietenmarkt

De Sugar Administration bracht een rapport uit over de mogelijke gevolgen van de EU-suikerhervorming voor de Turkse suikerbietenproducenten. De Sugar Administration verwacht dat veel van de Turkse producenten de concurrentie op de Europese markt niet aankunnen. Turkse producenten konden altijd rekenen op veel subsidie en gegarandeerde prijzen. De suikerbietensector staat nu voor de opgave de productiviteit per ha flink te vergroten en de kosten te drukken.

4de Landbouwwerkgroep Nederland-Turkije

De vierde bijeenkomst van de Landbouwwerkgroep Nederland-Turkije vond in november plaats in Den Haag. De werkgroep fungeert als platform om bilaterale problemen aan te kaarten, op te lossen en de toegang tot de markt te bevorderen. Het ging daarbij vooral om veterinaire en fytosanitaire belemmeringen die de Nederlandse export naar Turkije hinderen. Speciale aandacht werd gevraagd voor markttoegangsproblemen die worden veroorzaakt door importheffingen, importquota, pre-health certificaten en importcontroles die van Turkse kant worden opgelegd en de schade die deze maatregelen toebrengen aan voornamelijk versproducten. Er werden afspraken gemaakt voor verdere samenwerking op veterinair en fytosanitair gebied en op het gebied van plattelandsontwikkeling. Ook werd stilgestaan bij het feit dat met de start van de EU-toetredingsonderhandelingen de relatie tussen LNV en Turkije een nieuwe fase ingaat. Voor meer informatie over de landbouwwerkgroep of over de (afzet)mogelijkheden op de Turkse markt, kunt u contact opnemen met Gaby Blom van de directie Industrie en Handel (telefoon 070-3785665, email: g.g.r.blom@minlnv.nl) of met Carla Konsten van het Landbouwbureau in Ankara (zie de contactgegevens op de laatste pagina).

Laatste nieuws

We publiceren hieronder weer een overzicht van binnengekomen landen- en regio-rapporten over levensmiddelen- en andere (agrari-sche) sectoren, afkomstig van overheden, organisaties en andere bronnen anders dan onze eigen LNV-bureaus. De rapporten zijn gratis en uitsluitend per e-mail opvraagbaar bij de heer J.J.M. Verbeek, e-mail j.j.m.verbeek@minlnv.nl

2006, het Chinese jaar van de hond, in het teken van vlees

De Chinezen vierden op 29 januari nieuwjaar. Het jaar van de haan werd ingeruild voor het jaar van de hond. Wat het ministerie van LNV betreft, staat dit jaar in het teken van het verkrijgen van markttoegang tot China voor Nederlandse vleesproducten. De onderhandelingen over een varkensvleesprotocol moeten in 2006 leiden tot Chinese bedrijfsinspecties in Nederland en uiteindelijk tot certificering van bedrijven voor de export van vleesproducten. Belangrijk daarbij is het te weten dat producten die in Nederland slachtafval zijn, in China als delicatessen gelden en dus moeten voldoen aan de eisen voor menselijke consumptie. Ook de kalfsvleessector staat meer en meer in de belangstelling, al moeten de Chinezen nog overtuigd worden van het verschil tussen een kalf en een jong rund en tussen wit- en roodvlees. De directie Industrie & Handel en LNV-bureau Peking organiseren specifiek voor de vleessector in september 2006 een handelsmissie naar China om zelf te aanschouwen welke kansen op de Chinese markt liggen.

Rundersperma... laat maar komen!

De Chinese overheidsorganisatie AQSIQ, verantwoordelijk voor de toelating en certificering van exportproducten en -bedrijven, certificeerde een aantal Nederlandse KI-stations om rundersperma naar China te exporteren. De gecertificeerde bedrijven kunnen zodra het certificaat gereed is een bijdrage gaan leveren aan de verbetering van de melkveestapel in China. Dankzij de inzet vanuit de sector, de Chief Veterinary Officer, de LNV-directie Voedselkwaliteit en Diergezondheid en LNV-bureau Peking is Nederland daarmee één van de eerste Europese landen. De directie Industrie & Handel en het LNV-bureau spelen hierop in door in juni 2006 een handelsmissie melkveehouderij te organiseren en in september 2006 met een Holland-paviljoen deel te nemen aan de Dairy Expo in september in Beijing. Nadere informatie is op te vragen via pek-lnv@minbuza.nl.

Nieuw marktrapport Japan

Het LNV-Bureau Tokyo heeft een nieuw marktrapport over Japan uitgebracht, 'The Japanese poultry industry' (januari 2006). Het marktrapport is alleen via e-mail aan te vragen bij Lia Luijckx, e-mail: a.p.luijckx-visser@minlnv.nl.

Land	Titel
Argentinië	Retail food sector (15pag)
Argentinië	Oliezadenrapport (13pag)
Australië	Citrussector (8pag)
Benelux	Retail food sector (17pag)
Brazilië	Graansector (9pag)
Brazilië	Houtsector (22pag)
Brazilië	Koffierapport (13pag)
Canada	Exporthandleiding (36pag)
Canada	Zuivelsector (15pag)
Canada	Retail food sector (24pag)
Canada	Houtsector (32pag)
Chili	Houtsector (14pag)
Chili	Retail foodsector (22pag)
Chili	Avocadorapport (6pag)
Chili	Economic Survey OECD 2005 (8pag)
China	Aardbeiensector (8pag)
China	China's food economy early 21st century (321pag)
China	Shanghai provincie groente/fruitsector (11pag)
China	Plantenzadensector (18pag)
China	Regiorapport Hangzhou (8pag), Guangzhou (13pag)
China	Citrussector (25pag)
China	Vissector (20pag)
China	Koelhuizen in Zuid-China (14pag)
Colombia	Levensmiddelensector (31pag)
Costa Rica	Sinaasappelsrapport (2pag)
Duitsland	Wijnsector (20pag)
Egypte	Zuivelsector (12pag)
EU	Nieuwe site dierenwelzijn (4pag)
Frankrijk	Levensmiddelensector (18pag)
Griekenland	Plantenzadenrapport (9pag)
Indonesië	Rijstsector (5pag)
Italië	Citrussector (10pag)
Japan	Patat fritessector (8pag)
Japan	Citrussector (33pag)
Jordanië	Samenvatting warenwet (10pag)
Korea	Aardnotenrapport (16pag)
Marokko	Retail food sector (15pag)
Mexico	Citrusvruchtenrapport (17pag)
Mexico	Avocadorapport (7pag)
Mexico	Rundvleessector (12pag)
Nederland	Economic Survey OECD 2005 (8pag)
Nieuw Zeeland	Review of Climate Change Policies (477pag)
Nigeria	Levensmiddelensector (16pag)
Noorwegen	Vissector (12pag)
Oostenrijk	Retail food sector (13pag)
Portugal/Spanje	Retail food sector (18pag)
Rusland	Vladivostok provincie food rapport (5pag)
Rusland	Alcoholische drankensector (6pag)
Rusland	Exporthandleiding food (21pag)
Rusland	Wijnrapport St.Petersburg (4pag)
S.Arabië	Retail food sector (17pag)
Thailand	Niet alcoholische drankensector (51pag)
Thailand	Wijnsector (21pag)
Tunesië	Retail food sector (12pag)
Turkije	Plantenzadenrapport (11pag)
USA	Past,present,future of the organic industry (30pag)
Vietnam	Koffiesector (9pag)
Vietnam	Retail food sector (19pag)
Vietnam	Biotechnologierapport (5pag)
Zuid Afrika	Retail food sector (16pag)
Zwitserland	Economic Survey OECD 2005 (12pag)

LNV-bureaus in het buitenland

ABU DHABI

Werkgebied: Verenigde Arabische Emiraten en Saoedi-Arabië
Dr. ir. J.G. van der Beek, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Apt. 602 Al Masaood Tower Building, Shelkh Hamdan Street, Abu Dhabi, Verenigde Arabische Emiraten.
Postadres: P.O.Box 46560, Abu Dhabi, Verenigde Arabische Emiraten.
Tel.: (00-971) 2.632.0712 (LNV)
Fax.: (00-971) 2.632.0198 (LNV)
E-mail: abu-lnv@minbuza.nl

Bureau Riyad

Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Diplomatic Quarter, Riyadh, Saoedi-Arabië
Dhr. M.M. el Bahaie
Postadres: P.O.Box 94307, Riyadh 11693, Saoedi-Arabië
Tel.: (00-966) 1 488 1093/2501 (LNV)
Fax.: (00-966) 1 488 1519 (LNV)
2^e E-mail: riy-lnv@minbuza.nl
<http://www.holland.org.sa>

ANKARA

Werkgebied: Turkije, Israël, Palestijnse Gebieden
Mw. drs. C.J.M. Konsten, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Turan Günes Bavari 7, Cadde no. 3, Yıldiz 06550 Ankara, Turkije
Tel.: (00-90) 312.409.1860 (LNV)
Fax: (00-90) 312.409.1892 (LNV)
E-mail: nlgovankagr@bnet.net.tr
2^e E-mail: ank-lnv@minbuza.nl
<http://www.dutchembassy.org.tr>
<http://www.nlankagr.com>

Athene (zie Boekarest)

BANGKOK

Werkgebied: Thailand, Filipijnen, Vietnam
Ir. R.J. Konijn, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 15 Soi Tonson Ploenchit Road, Lumpini, Pratumwan
Postadres: P.O. Box 404, Bangkok 10330, Thailand
Tel.: (00-66) 12.309.5291 (LNV)
Fax: (00-66) 12.309.5295 (LNV)
E-mail: nlbanagr@loxinfo.co.th
2^e E-mail: ban-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.in.th>

Bureau Hanoi

Mw. Truong Thi Dung, Technisch assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Daeha Office Tower, 6 th floor 360 Kim Ma Street, Ba Dinh District, Hanoi
Tel.: (00-84) 4.831.5650
Fax: (00-84) 4.831.5605
E-mail: nlhanagr@fpt.vn
E-mail: han-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-embassy.org.vn>

Bureau Manilla

Dhr. J.I.C. Laquian, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 9^e Etage, King's Court Bld I, 2129 Chino Roces Avenue, Makati City, Metro Manilla, Filipijnen
P.O. Box 2448 MCPO, 1264 Makati, Metro Manilla, Filipijnen
Tel.: (00-63) 2.811.2706 (LNV)
Fax: (00-63) 2.811.2706 (LNV)
(00-63) 2.815.4579 (BZ)
E-mail: nlmanagr@eastern.com.ph
2e E-mail: man-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.ph>

BELGRADO (zie Zagreb)

BERLIJN

Werkgebied: Duitsland, Zwitserland
Dr. T.C. de Groot, LNV-Raad
Mw. Mr. S.M.C. Deepen, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Klosterstrasse 50, 10179 Berlin, Duitsland
Tel.: (00-49) 30.2095.6480 (LNV)
Fax: (00-49) 30.2095.6481 (BZ)
E-Mail: nlblnagr@bln.nlamb.de
2e E-mail: bln-lnv@minbuza.nl
<http://www.dutchembassy.de>

BOEDAPEST

Werkgebied: Hongarije, Slovenië, Oostenrijk
Ir. J.A. Landstra, LNV-Raad
Drs. A.E. Braam, Raad voor Veterinaire aangelegenheden
Veterinair Werkgebied: Hongarije, Bulgarije, Estland, Letland, Litouwen, Macedonië, Polen, Roemenië, Slovenië, Tsjechië en Slowakije
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Fuge utca 5-7, (2^e district), 1022 Boedapest, Hongarije
Postadres: P.O. Box 56, 1388 Boedapest, Hongarije
Tel.: (00-36) 1.3366.380 (LNV)
Fax: (00-36) 1.3266.238 (LNV)
E-mail: nlboeagr@pronet.hu
2e E-mail: bdp-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.org.hu>

BOEKAREST

Werkgebied: Roemenië, Bulgarije, Griekenland
Ir. Ing. M.Y. Brouwer, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Aleea Alexandru 20, Sector 1, 011823 Boekarest, Roemenië
Tel.: (00-40) 21.231.5657 (LNV)
Fax: (00-40) 21.231.6373 (LNV)
E-mail: nlbkragr@olanda.kappa.ro
2e E-mail: bkr-lnv@minbuza.nl
<http://www.olanda.ro/>

Bureau Athene

Mw. M. Plessas-Schallenberg, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Leoforos Vassileos Konstantinou 5-7, Athene 106-74, Griekenland
Tel.: (00-30) 2.107.254.960
Fax: (00-30) 2.107.254.907
E-mail: ath-lnv@minbuza.nl
<http://www.dutchembassy.gr>

Bureau Sofia

Mw. D.H. Milenkova, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Oborishte 15, 1504 Sofia, Bulgarije
Postadres: P.O. Box 91, 1000 Sofia, Bulgarije
Tel.: (00-359) 2.8160.380 (LNV)
Fax: (00-359) 2.8160.381 (LNV)
E-mail: nlsofagr@bulpost.net
2^e E-mail: sof-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.bg>

BRASILIA

Werkgebied: Brazilië
Dhr. J.G. van de Vooren, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Ses Avenida das Nações, QD. 801, Lote 05 CEP 70405-900 Brasília – DF, Brazilië
Postadres: Caixa Postal 07/0098, CEP 70359-970 Brasília – DF, Brazilië
Tel.: (00-55) 61.3321.4769 (BZ)
Fax: (00-55) 61.3323.5342 (LNV)
E-mail: nlbraagr@uol.com.br
2^e E-mail: bra-lnv@minbuza.nl
<http://www.embaixada-holanda.org.br>

Bureau São Paulo

Mw. F.E. Heering, Administratief medewerker Consulaat-Generaal der Nederlanden

Bezoekadres: Avenida Brigadeiro Faria Lima 1779, 3 -andar CEP 01451-001-Sao Paulo-SP, Brazilië
Postadres: Caixa Postal 11302, CEP 05422-970-São Paulo-SP, Brazilië
Tel.: (00-55) 11.3811.3300 (BZ)
Fax: (00-55) 11.3819.0903 (LNV)
E-mail: nlsaoagr@uol.com.br
2^e E-mail: sao-lnv@minbuza.nl
<http://www.embaixada-holanda.org.br>

BRUSSEL

Werkgebied: België, Luxemburg
Jhr. mr. ing. K.H.A. von Chrismar, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, H. Debrouxlaan 48, 1160 Brussel, België
Tel.: (00-32) 2.679.1550 (LNV)
Fax: (00-32) 2.679.1780 (LNV)
E-mail: nlbruagro@euronet.be
2e E-mail: bru-lnv@minbuza.nl
<http://www.nederlandsambassade.be>

BRUSSEL PV-EU

Mr. G.P.G. Kunst, LNV-Raad
Drs. A.M. Akkerman, Raad voor Veterinaire Aangelegenheden
Mw. Drs. S.J.C.W. Bont, LNV-Attachée
Drs J.J.M. Paardkoper, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de Europese Unie, H. Debrouxlaan 48, 1160 Brussel, België
Tel.: (00-32) 2.679.1545/1546 (LNV)
Fax: (00-32) 2.679.1776/1783 (LNV)
E-mail: bre-lnv@minbuza.nl
<http://www.nederlandsambassade.be>
Tevens belast met procurement-aangelegenheden in het kader van de ontwikkelingsfondsen van de EU.

BUENOS AIRES

Werkgebied: Argentinië, Chili, Uruguay
Drs. M. van Genne, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Edificio Porteño II, Olga Cossentini 831, Pisos 3 y 4, C1107 BVA Buenos Aires, Argentinië
Postadres: Ambassade der Nederlanden, Olga Cossentini 831, C1107 BVA Buenos Aires, Argentinië
Tel.: (00-54) 11.4338.0090 (LNV)
Fax: (00-54) 11.4338.0091 (LNV)
E-mail: nlbueagr@embajadaholanda.int.ar
2e E-mail: bue-lnv@minbuza.nl
<http://www.embajadaholanda.int.ar>

DAMASCUS (zie Kairo)

GENÈVE PV-WTO

Werkgebied: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de WTO (Wereldhandelsorganisatie) en andere internationale organisaties te Genève (UNCTAD, UNEP, WHO, WIPO/UPOV)
Mr. M.H. Huige, LNV Raad
Postadres: C.P. 196, 1211 Genève 20 CIC, Zwitserland

Tel.: (00-41) 22.748.1822/08 (LNV)

Fax: (00-41) 22.748.1828 (BZ)
E-mail: nlgevagr@bluewin.ch
2e E-mail: rien.huige@minbuza.nl

Hanoi (zie Bangkok)

HONG KONG SAR (zie Peking)

JAKARTA

Werkgebied: Indonesië, Maleisië, Singapore, tevens voor Association of South-East Asean Nations (ASEAN)
Mr. J.M.P.H. van der Zijden, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,

Jalan H.R. Rasuna Said, Kavel S-3, Kuningan, Jakarta 12950, Indonesië
Tel.: (00-62) 21.524.1032/48 (LNV)
Fax: (00-62) 21.526.2230 (LNV)
E-mail: nljakagr@jrne.or.id
2^e E-mail: jak-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.or.id/>

Bureau Singapore

Dhr. K.C. Chang, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 541 Orchard Road, 13-01 Liat Towers, Singapore 238881
Postadres: Tanglin P.O. Box 447, Singapore 912415
Tel.: (00-65) 6739.1121
Fax: (00-65) 6737.1940
E-mail: nlsinagr@singnet.com.sg
2^e E-mail: sin-lnv@minbuza.nl
<http://www.nethemb.org.sg>

KAIRO

Werkgebied: Egypte, Jordanië, Libanon, Syrië
Ir. H.L.M. van Wissen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 18, Hassan Sabri Street, 11211, Zamalek, Kairo, Egypte
Tel.: +202 736 38 63 / 739 55 71/2/3
Fax: +202 736 09 36
E-mail: nlkaiagr@hollandemb.org.eg
2^e E-mail: kai-lnv@minbuza.nl
<http://www.hollandemb.org.eg>

Bureau Damascus

Mw. Samar Kadri, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Abou Roumaneh, Al-Jalaa Street, Imm. Tello, Damascus, Syrië
Postadres: Boîte Postale 702, Damascus, Syrië
Tel.: (00-963) 11.333.5119/6871 (BZ)
Fax: (00-963) 11.333.9369 (BZ)
E-mail: nldamagr@cyberia.net.lb
2^e E-mail: dmc-lnv@minbuza.nl

KIEV

Werkgebied: Oekraïne, Armenië, Azerbeidzjan, Georgië, Moldavië
Ir. A.A. Verhagen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Kontraktova Ploscha 7, 01901 Kiev, Oekraïne
Tel.: 0900-152300380444908223 (LNV)
Fax: (00-380) 44.490.8266 (LNV)
E-mail: kievagr@ukr.net
2^e E-mail: kie-lnv@minbuza.nl
<http://www.holland.com.ua>

KOPENHAGEN

Werkgebied: Denemarken, Estland, Finland, Noorwegen, IJsland, Zweden
Dhr. H.H. Schipper, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Tolddodgade 33, DK 1253 Kopenhagen K, Denemarken
Tel.: (00-45) 33.707.218
Fax: (00-45) 33.140.350
E-mail: nlkopagr@newmail.dk
2^e E-mail: kop-lnv@minbuza.nl
<http://www.nlembassy.dk>

LISSABON (zie Madrid)

LONDEN

Werkgebied: Verenigd Koninkrijk, Ierland
Drs. G.G.J. Thissen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 38, Hyde Park Gate, Londen SW7 5DP, Verenigd Koninkrijk
Tel.: (00-44) 20.7590.3279/7677/80
Fax: (00-44) 20.7581.5276
E-mail: nllonagr@netherlands-embassy.org.uk
2^e E-mail: lon-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-embassy.org.uk/>

Lagere landbouwbegroting 2006 Portugal

In de door het parlement goedgekeurde begroting voor 2006 wordt het ministerie van Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Visserij met 8,3% gekort. Vooral het Nationaal Instituut voor Onderzoek in de Landbouw en Visserij (INIAP) moet flink inleveren. Het instituut wordt met 30% gekort en zal in 2006 slechts € 34 miljoen te besteden hebben. Het IFADAP, het betaalorgaan van het ministerie, wordt

gekort met 23% en € 725 miljoen. Het INGA (EU-steun- en garantie-fonds) kan daarentegen een stijging van 3,8% verwachten en ontvangt € 1,4 miljard. Het grootste probleem van het ministerie is nog steeds het grote aantal ambtenaren. Met de genomen maatregelen hoopt men dit aantal te verminderen.

MADRID

Werkgebied: Spanje, Marokko, Portugal
Mr. C.J. Heringa, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Avenida del Comandante Franco 32, 28016 Madrid, Spanje
Tel.: (00-34) 91.353.7521/20 (LNV)
Fax: (00-34) 91.353.7567 (LNV)
E-mail: nlmadagr@telefonica.net
2° E-mail: mad-lnv@minbuza.nl
<http://www.embajadapaisesbajos.es>

Bureau Lissabon

Mw. A.P. Paiva Geadas, Administratief Medewerker
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Avenida Infante Santo 43-50, 1399-011 Lissabon, Portugal
Tel.: (00-351) 21.391.4919 (LNV)
Fax: (00-351) 21.391.4952 (LNV)
E-mail: nllisagr@netcabo.pt
2° E-mail: lis-lnv@minbuza.nl
<http://www.emb-paisesbaixos.pt>

MANILLA (zie Bangkok)

MEXICO

Werkgebied: Mexico, Cuba
Ir. P.A.L. de Rijk, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Av. Vasco de Quiroga 3000, Piso 7, Colonia Santa Fe, 01210 Mexico D.F., Mexico
Postadres: Apartado Postal 10-656, 11000 Mexico D.F., Mexico
Tel.: (00-52) 55-5258.9921 tst. 215 (LNV)
Fax: (00-52) 55-5258.8139
E-mail: lnv@nlgovmex.com
2° E-mail: mex-lnv@minbuza.nl
<http://www.paisesbajos.com.mx>

MOSKOU

Werkgebied: Rusland, Kazachstan, Oezbekistan, Wit-Rusland
Ir. M. Overheul, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Tverskoj Blvd. 14/1, 5th Floor, 125009 Moscow, Rusland
Postadres: Kalashny Pereulok 6, 125009 Moskou, Rusland
Tel.: (00-7) 095-797-2946
Fax: (00-7) 095-797-2905
E-mail: moslnv@sovintel.ru
2° E-mail: mos-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-embassy.com>

NAIROBI

Werkgebied: Kenia, Eritrea, Ethiopië, Oeganda, Tanzania, tevens voor UNEP
Dhr. D.J. Bruinsma, LNV-Raad
Ambassade der Nederlanden, Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Riverside Lane, Off Riverside Drive, Nairobi, Kenia
Postadres: P.O. Box 41537, 00100, Nairobi, Kenia
Tel.: (00-254) 20.4450.137
Fax: (00-254) 20.4450.138
E-mail: nlnaigr@africaonline.co.ke
2° E-mail: nai-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-embassy.or.ke/>

NEW DELHI

Werkgebied: Bhutan, India, Sri-Lanka, Nepal
Ir. A. Parzer, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 6/50F Shantipath, Chanakyapuri, New Delhi 110021, India
Tel.: (00-91) 11.24.197.604/5/77
Fax: (00-91) 11.24.197.702
E-mail: nlndeagr@vsnl.net
2° E-mail: nde-lnv@minbuza.nl
<http://www.hollandindia.org/>

PARIJS

Werkgebied: Frankrijk, Algerije
Mw. drs. M.A.J. Vaes, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 7-9 Rue Eblé, 75007 Parijs, Frankrijk
Tel.: (00-33) 1.4062.3353 (LNV)
Fax: (00-33) 1.4062.3452 (LNV)
E-mail: agriculture@amb-pays-bas.fr
2° E-mail: par-lnv@minbuza.nl
<http://www.amb-pays-bas.fr>

PARIJS PV-OESO

Werkgebied: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling)
Ir. A.J.A. van Royen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: 12-14 Rue Octave Feuillet, 75116 Parijs, Frankrijk
Tel.: (00-33) 1.4524.9971
Fax: (00-33) 1.4524.9938
E-mail: nlpaoagro@fr.oleane.com
2° E-mail: pao-lnv@minbuza.nl

PEKING

Werkgebied: Volksrepubliek China, (incl. Hong Kong) en Mongolië
Ir. H.J.W. van Duijn, LNV-Raad
Mw. ir. G.J.G.M. Nuytens-Vaarkamp, LNV-Attachée
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 4, Liangmahe Nanlu Rd. Beijing 100600, Volksrepubliek China
Tel.: (00-86) 10.8532.0260 (LNV)
Fax: (00-86) 10.8532.0303 (LNV)
E-mail: info@nlpekagr.com
2° E-mail: pek-lnv@minbuza.nl
<http://www.hollandinchina.org/nl/peking/intro.htm>
Web (LNV): <http://www.nlpekagr.com>

Bureau Shanghai

Dhr. N. Hong, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Consulaat-Generaal der Nederlanden, Sun Plaza, East Tower, 4th Floor, 88 Xian Xia Road, Shanghai 200336, Volksrepubliek China
Tel.: (00-86) 21.6209.9076 (BZ)
Fax: (00-86) 21.6278.9722 (LNV)
E-mail: nlshaagr@uninet.com.cn
2° E-mail: sha-lnv@minbuza.nl
<http://hollandinchina.org/nl/cg/sh-intro.htm>
<http://www.nlpekagr.com>

Bureau Hong Kong SAR

Mw. M.P.C. Ng, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Consulaat-Generaal der Nederlanden, Room 5702, 57/F Cheung Kong Center, 2 Queen's Road Central, Hong Kong, Volksrepubliek China
Tel.: (00-852) 2524.8187/88 (LNV)
Fax: (00-852) 2524.9419 (LNV)
E-mail: nlhonagr@netherlands-cg.org.hk
2° E-mail: hon-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-cg.org.hk>
<http://www.nlpekagr.com>

PRAAG

Werkgebied: Tsjechië, Slowakije
Mw. Ir. P.M.B. de Vries-Van Loon, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Gotthardska 6/27, 160 00 Praag 6, Bubeneč, Tsjechië
Tel.: (00-420) 233.015.218
Fax: (00-420) 233.015.257 (LNV)
E-mail: nlpraag@ti.cz
2° E-mail: pra-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.cz>

PRETORIA

Werkgebied: Zuid-Afrika, Zimbabwe
Mw. Mr. G.A. Kostwinder, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 210 Queen Wilhelmina Street New Muckleneuk, Pretoria 0083, Zuid-Afrika
Postadres: P.O.Box 117, Pretoria 0001, Zuid-Afrika
Tel.: (00-27) 12.425.4570/2/3
Fax: (00-27) 12.425.4571
E-mail: nlpraag@telkomsa.net
2° E-mail: pre-lnv@minbuza.nl
<http://www.dutchembassy.co.za>

RIYADH (zie Abu Dhabi)

ROME

Werkgebied: Italië
Mw. drs. H. van Rootselaar, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Via della Camilluccia 701-703, 00135 Rome, Italië
Tel.: (00-39) 06.367.67224 (LNV)
Fax: (00-39) 06.367.67261 (LNV)
E-mail: nrlomagr@tuttupmi.it
2° E-mail: rom-lnv@minbuza.nl
<http://www.olanda.it/>

ROME - PV ROME

Werkgebied: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de VN-organisaties voor voedsel en landbouw
Drs. E. Wermuth, Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur, Permanent Vertegenwoordiger
Dr. T.R.G. van Banning, Ambassaderaad, Plv. Permanent Vertegenwoordiger
Mw. Drs. A. Swalef, Tweede Secretaris Beleidsmaker
Post/Bezoekadres: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de VN-organisaties voor voedsel en landbouw, Via delle Terme Deciane 6, 00153 Rome, Italië
Tel.: (00-39) 06.574.0306/ 2326
Fax: (00-39) 06.574.4927
E-mail: nrlrofagr@netherlandspermrep.it
2° E-mail: rof@minbuza.nl

SÃO PAULO (zie Brasilia)

SEOUL

Werkgebied: Republiek Korea en Taiwan
Ir. J.P.N. Damen, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Kyobo Building, 14th floor, 1, Jongno 1-ka Jongno-gu, Seoel 110-714, Republiek Korea

(vervolg Seoel)

Postadres: K.P.O. Box 509, Seoel 110-605, Republiek Korea
Tel.: (00-82) 2.723.4180
Fax: (00-82) 2.723.0283
E-mail: nlseoagr@korea.com
2° E-mail: seo-lnv@minbuza.nl
<http://www.nlembassy.or.kr>

Bureau Taipei

Mw. C.S. Hsiung, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Netherlands Trade and Investment Office, Agricultural and Food Department, Rm. B, 5/F Artist Construction Building, 133 Min Sheng E. Road, Section 3, Taipei 105, Taiwan
Tel.: (00-886) 2.2713.5760
Fax: (00-886) 2.2713. 0194
E-mail: nltaigr@ntio.org.tw
<http://www.ntio.org.tw/agricultural/index-e.htm>

SHANGHAI (zie Peking)

SINGAPORE (zie Jakarta)

SOFIA (zie Boekarest)

TAIPEI (zie Seoel)

TEHERAN

Werkgebied: Iran
Drs. A.M. de Roo, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Darroush Shahrzad Boulevard, Kamasae Street, 1st Eastlane 33, 19498 Teheran, Iran
Postadres: P.O. Box 11365-138, Teheran, Iran
Tel.: (00-98) 21.2256.5094
Fax: (00-98) 21.2256.0213
E-mail: nltehragr@dpimail.net
2° E-mail: teh-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.ir>

TOKYO

Werkgebied: Japan
Ir. F.L.M. Vossenaar, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Shiba-koen, 3-6-3, Minato-ku, 105-0011 Tokyo, Japan
Tel.: (00-81) 3.5401.0421 (LNV)
Fax: (00-81) 3.5401.0424 (LNV)
E-mail: nltokagr@ma.neweb.ne.jp
2° E-mail: tok-lnv@minbuza.nl
<http://www.oranda.or.jp>

WARSCHAU

Werkgebied: Polen, Letland, Litouwen
Drs. ing. A.W. Verhey, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Ul. Kawalerrii 10, 00 468 Warschau, Polen
Tel.: (00-48) 22.559.1269
Fax: (00-48) 22.840.2634
E-mail: nlwaragr@ikp.pl
2° E-mail: war-lnv@minbuza.nl
<http://www.nlembassy.pl>

WASHINGTON

Werkgebied: Verenigde Staten van Amerika (incl. Puerto Rico), Canada, tevens Wereldbank
Ir. W.L.A.G. Tacken, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 4200 Linnean Avenue, N.W. Washington, D.C 20008-3896, Verenigde Staten van Amerika
Tel.: (00-1) 202.274.2716/2718
Fax: (00-1) 202.244.3325
E-mail: nlwasagr@yahoo.com
2° E-mail: was-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-embassy.org/>

ZAGREB

Werkgebied: Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Servië-Montenegro
Mr. O.B.M. Meuffels, LNV-raad
Mw. D. Budimir, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Medvescak 56, 10000 Zagreb, Kroatië
Tel.: (00-385) 1.464.2220 (LNV)
Fax: (00-385) 1.464.2221 (BZ)
E-mail: zag-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.hr/>

Bureau Belgrado

Mw. M. Mirkovic, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Simina 29, 11000 Belgrado, Servië-Montenegro
Postadres: Postfach 489, 11001 Belgrado
Tel.: (00-381) 11.3281.147
Fax: (00-381) 11.6289.846
E-mail: nlgovbel@eunet.yu
2° E-mail: bel-lnv@minbuza.nl
<http://www.nlembassy.org.yu>

Activiteitenkalender

Programma Bilaterale Economische Samenwerking van de directie Industrie en Handel

Onderstaande activiteiten zijn op alfabetische volgorde gerangschikt per regio en per land.

Regio/land	Periode 2006	Activiteit	Inlichtingen uitvoering	Inlichtingen markt
Amerika				
Brazilië	21 - 24 juni	Seminar ten tijde van Hortitec te Holambra	LNV-raad Brasilia 0055 6133214769	ing. J. Porte 070 3784428
Mexico	23 - 25 maart	Deelname infostand op Agriverde	LNV bureau Mexico/NABSO 0052 55 5258 9921 tst. 215	ing. J. Porte 070 3784428
Verenigde Staten	22 - 29 april	Handelsmissie Gesneden en Gewassen Groenten en Fruit (Californië en Baltimore)	Patricia J. de Jonge 0180 690041	LNV bureau 001 202 274 2716 / 2718
	2e/3e week juli	Missie boomkwekerij VS	LNV bureau 001 202 274 2716 / 2718	LNV bureau 001 202 274 2716 / 2718
	8-12 juli	OFA Short Course, Columbus, Ohio (Business to businessbijeenkomst)	LNV bureau 001 202 274 2716 / 2718	LNV bureau 001 202 274 2716 / 2718
Azië/Oceanië				
China	1-9 april	Missie Fruitteeltsector	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 3784246	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 3784246
	27 april-5 mei	Missie Sierteeltsector	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 3784246	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 3784246
	6-16 juni	Missie Zuivelsector	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 3784246	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 3784246
	27-29 september	VIV China te Beijing, vakbeurs voor de intensieve veehouderij (collectieve inzending)	VNU Exhibitions 030 2952772	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 3784246
Japan	14-17 maart	Foodex te Tokyo, voedingsmiddelen vakbeurs (collectieve inzending)	Ing. J.P. Schenk 070 3784169	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 3784246
	25-27 juli	International Horticulture Exhibition te Tokyo, tuinbouw vakbeurs (collectieve inzending)	Ing. J.P. Schenk 070 3784169	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 3784246
Thailand	17-21 mei	Thaifex-World of Food te Bangkok, vakbeurs voor de voedingsmiddelen sector (collectieve inzending)	Ing. J.P. Schenk 070 3784169	Ing. W.J.C. Huisman 070 3784166
EU				
Frankrijk	27 februari-2 maart	Farmexpo te Parijs, vakbeurs voor de veehouderij (collectieve inzending)	Ing. J.P. Schenk 070 3784169	LNV-bureau 0033 1 40623353
Italië	4-7 mei	CIBUS te Parma, voedingsmiddelen vakbeurs (collectieve inzending)	NCH 070 3441586	LNV-bureau 0039 06 36767224
Polen	17-19 mei	IFE Poland te Warschau, voedingsmiddelen vakbeurs (collectieve inzending)	NCH 070 3441586	A. Veldhuizen MBA 070 3784717
Tsjechië	2-6 april	Techagro/AnimalVetex te Brno, vakbeurs voor de landbouw-, tuinbouw- en veeteeltsector (collectieve inzending)	Ing. J.P. Schenk 070 3784169	LNV-bureau 00 420 233015218

VNU: VNU Exhibitions Europe, NCH: Nederlands Centrum voor Handelsbevordering

BB januari/februari 2006

Onder dit motto werkt het Ministerie van LNV aan veilig, verantwoord geproduceerd voedsel en een vitale natuur. Het platteland moet economisch gezond blijven, met behoud van landschap en cultuur. Ten slotte wil LNV de internationale concurrentiekracht van de agrarische sector versterken, met

maatschappelijk verantwoord ondernemen als uitgangspunt. LNV heeft anderen nodig om dit te realiseren. Alle betrokkenen moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Transparante besluitvorming is daarbij voorwaarde. LNV geeft richting, stelt waar nodig kaders, stimuleert en financiert.

Voedsel en groen
van internationale klasse